

Riksdagens protokoll

2008/09:102

Fredagen den 17 april

Kl. 09.00 – 12.23

Protokoll
2008/09:102

---

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2008/09:438

Till riksdagen

Interpellation 2008/09:438 Resurser för kvalitet i grundutbildningarna
av Mikael Damberg (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 5 maj 2009.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade möten där det inte är möjligt att ändra tidpunkten.

Stockholm den 14 april 2009

Utbildningsdepartementet

Lars Leijonborg

Interpellation 2008/09:441

Till riksdagen

Interpellation 2008/09:441 Den dolda kvinnosjukdomen endometrios
av Hillevi Larsson (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 28 april 2009.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 3 april 2009

Socialdepartementet

Maria Larsson (kd)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2008/09:444

Till riksdagen

Interpellation 2008/09:444 Regeringens syn på studentinflytande
av Mikael Damberg (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 5 maj 2009.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade möten där det inte är möjligt att ändra tidpunkten.

Stockholm den 14 april 2009

Utbildningsdepartementet

Lars Leijonborg

Interpellation 2008/09:445

Till riksdagen

Interpellation 2008/09:445 Anslag till studiesocial verksamhet av Berit Högman (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 5 maj 2009.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade möten där det inte är möjligt att ändra tidpunkten.

Stockholm den 14 april 2009

Utbildningsdepartementet

Lars Leijonborg

2 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

2008/09:182 till skatteutskottet

2008/09:184 till konstitutionsutskottet

Skrivelse

2008/09:101 till finansutskottet

Motioner

2008/09:Fö3–Fö6 till försvarsutskottet

2008/09:T16 till trafikutskottet

*Migration och
asylpolitik*

3 § Migration och asylpolitik

Föredrogs

socialförsäkringsutskottets betänkande 2008/09:SfU8

Migration och asylpolitik (skr. 2008/09:33).

Anf. 1 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru talman! Många med mig har säkert läst Vilhelm Mobergs utvandrarepos om Karl Oskar och Kristina, som utvandrade från södra Småland till Minnesota i USA i mitten av 1800-talet. Vårt land var då mycket fattigt. Många dog på grund av hunger och svält. Frireligiösa förföljdes, och framtiden stavades arbetslöshet och fattigdom. I USA fick många en bättre framtid för sig och för sina barn.

I början av 1980-talet kom en ung man vid namn José Goñi till Sverige. Han flydde undan förföljelse av militärdiktaturen i Chile, en militärdiktatur som förbjöd alla organisationer som inte stödde juntan, vilket

ledde till att många torterades, försvann eller mördades brutalt. I Sverige fick José Goñi en fristad undan förföljelse men fortsatte sin kamp för ett demokratiskt och fritt Chile. I dag har han återvänt till sitt hemland och har varit försvarsminister i den chilenska regeringen.

Hassan Ali miste två av sina äldsta barn under en bombräd i början av 2004 i krigets Irak. Familjen var tvungen att fly från sitt hem i Bagdad. Först var de flyktingar i sitt eget hemland tillsammans med 2,2 miljoner andra irakier men lyckades sedan ta sig till grannlandet Syrien och befinner sig i dag i ett flyktingläger där de lever under mycket svåra förhållanden.

Med dessa exempel vill jag visa att det inte är någonting nytt att människor flyttar till andra länder för att söka sig ett bättre liv och förbättra levnadssituationen för sig själva, sina barn och sin familj. Från att vara ett fattigt land för 150 år sedan har Sverige utvecklats och tillhör i dag världens rikaste länder. På senare tid är det fler som därför har kommit till Sverige för att arbeta eller för att få en fristad undan förföljelse.

Vi socialdemokrater anser att Sverige har blivit ett rikare, öppnare och mer kulturellt berikat land med den mångfald som i dag finns i Sverige.

Fru talman! Vi socialdemokrater har alltid utgått från våra grundläggande värderingar när vi formar vår politik. Med alla människors lika värde i grunden vill vi förändra samhället så att alla ska ha samma möjligheter i livet och friheten att aktivt själv välja sina vägar, oavsett hur mycket pengar ens föräldrar har, vilket land man kommer ifrån, vilken religion man utövar, om man är man eller kvinna eller om man råkar älska någon av samma kön. Genom politiken och genom reformer är vi övertygade om att vi tillsammans kan skapa ett mer jämställt och jämlikt samhälle i Sverige och i världen.

Internationell solidaritet handlar om att våga stå upp emot de orättvisor som sker också över nationsgränsen och att stå på de svagas och förtrycktas sida i kampen för frihet och rättvisa. Som socialdemokrat tycker jag att det är viktigt att vi följer de konventioner om mänskliga rättigheter som vi skrivit under och att vi vågar stå upp för våra gemensamma åtaganden när andra länder bryter mot dessa.

Migration är i grunden något positivt, men vi ser hur vinsterna blir orättvist fördelade. I dag är det marknadsekonomin som är den härskande ideologin i västvärlden, i EU och i Sverige, en ideologi som säger att politiken ska hålla sig borta. I stället är det marknaden som ska bestämma. Det leder till att de starkaste, de som har mest pengar, är de som profiterar på andras bekostnad.

Vi ser hur migranter blir hänsynslöst utnyttjade av skrupelfria arbetsgivare som bara har företagets vinst för ögonen. Vi ser hur kvinnor och barn säljs som varor på den tyvärr alltmer växande sexmarknaden. Vi ser hur västvärlden profiterar på fattiga länders bekostnad, exempelvis genom att fiska ur deras eget vatten. Vi ser hur västvärlden bygger högre murar runt sina nationsgränser för att hindra människor att ta sig dit och därmed hindra dem från deras mänskliga rättighet att söka asyl.

I dag ser vi hur det ideologiska får styra politiken i en riktning som skrämmer mig, både som socialdemokrat och som medmänniska. Jag tror att en rättvis värld är möjlig. Jag tror att alla vinner på minskade klyftor.

Jag tror på människors inneboende kraft och förmåga. Men politiken går i en helt annan riktning.

När vi nu ser en djup ekonomisk kris med hög arbetslöshet är det viktigt att vi vågar stå upp för människors lika värde. Men jag är orolig för den retorik som vi hör i dag i Europa och i västvärlden men tyvärr också ibland i Sverige, en retorik som exempelvis statsrådet Tobias Billström också ger uttryck för, exempelvis med svenskkontraktet, men också med en retorik där man skapar en vi-och-de-känsla – att acceptera och att bli accepterad.

Visst finns det problem inom svensk flykting- och integrationspolitik. Vi socialdemokrater kan också vara självkritiska. På samma sätt kan det också finnas problem inom skolan, inom vården och på arbetsmarknaden. Men vi löser det genom politik och utifrån människors lika värde och en demokratisk värdegrund, inte genom en högerpopulistisk retorik.

Inom Europeiska unionen genomförs i dag en rad åtgärder för att nå en gemensam asyl- och flyktingpolitik. För de människor som kommer till Europa och söker en fristad är det viktigt att de får samma bemötande, samma rättigheter och samma skyldigheter oavsett vilket land de söker asyl i. Men då måste en gemensam asyl- och flyktingpolitik också utgå från en human och rättssäker, människovärdig grund där Genèvekonventionen respekteras och följs.

Vi vet att det finns främlingsfientliga krafter i Europa som vill anorlunda. Vi ser att de direktiv och beslut som nu diskuteras och genomförs går i en mer restriktiv riktning, och många medlemsländer uppfyller inte ens de miniminivåer för asylprocessen, mottagande och familjeåterförening som vi i EU gemensamt har åtagit oss.

Kommissionen måste vara hårdare och tuffare mot de länder som redan i dag inte följer de åtagandena. Vi måste ha verktyg för att se till att vi har medlemsländer som kan uppfylla de miniminormer som vi redan har beslutat om innan vi säger att vi ska ha en gemensam asyl- och flyktingpolitik. För hur kommer den annars att se ut? Vilka grunder kommer den att vila på? Ja, det finns främlingsfientliga krafter som tyvärr också verkar vara i majoritet i Europa i dag.

Vi socialdemokrater anser att Sverige inte är tillräckligt drivande för att harmoniseringen av Europeiska unionens flyktingpolitik blir mer rättssäker och ett mer öppet system som värnar asylrätten – inte när det väl kommer till handling. Låt mig ta några exempel. Ett beslut som togs förra året och väckte stor kritik är det så kallade återvändandedirektivet, som gör det möjligt för medlemsländerna att hålla människor, också barn, i förvar i 18 månader på ganska lösa grunder. Även om det är en begränsning är det lätt att det också blir normalfallet. Sverige hade här ingen avvikande mening.

Den asyl- och invandringspakt som antogs i höstas och som ligger till grund för den kommande gemensamma asylpolitiken innehåller en rad olika förslag, och några av dem är faktiskt riktigt dåliga.

EU ger nu ökade resurser och befogenheter till gränsövervakningssystemet Frontex, ett organ som har blivit starkt kritiserat av ett femtiotal europeiska människorättsorganisationer utifrån rapporter om att rätten till asyl inte värnas under dessa uppdrag. Människor som kommer i skrangliga båtar och som riskerar sina liv under färden över till Europa för att söka asyl motas bort och skickas tillbaka av Frontex utan att ens ha fått

frågan om de vill söka asyl. Frontex har endast utvärderats av sig själva, och man har nu mångdubblat budgeten utan att kritiken från människorättsorganisationerna har tagits på allvar. Inte heller där hade Sverige någon avvikande mening.

Ett annat exempel är ett förslag om familjeåterförening som också beslutades i samband med denna pakt. Familjeåterförening ska endast ske om personen som fått uppehållstillstånd i ett land har bostad och försörjning så att dennes make, maka, partner eller barn kan integreras på ett bra sätt. Om inte dessa kriterier är uppfyllda förhindras en person att få vara med sina barn och med den man älskar. Även dessa förslag har den svenska regeringen röstat igenom. Kanske är det inte så konstigt med tanke på att vi till hösten kan se ett sådant förslag också i Sveriges riksdag.

Vi socialdemokrater tycker att personer med uppehållstillstånd i Sverige ska ha möjlighet att leva tillsammans med sin fru, man, partner och sina minderåriga barn, och vi vänder oss därför starkt mot detta. Inte minst handlar det om barnens rätt att leva med sina föräldrar. Det innebär att ett sådant beslut också skulle stå i strid med FN:s barnkonvention. Ett inrättande av det föreslagna försörjningskravet löper också risk att vara kontraproduktivt och motverka integrationen.

Kanske var det fler än jag som såg programmet *Reflex* för någon vecka sedan om en familj, en mamma och hennes två barn, åtta och tre år gamla, som hade flytt från kriget i Bosnien, lyckats ta sig till Sverige och sökt asyl. Här fick de uppehållstillstånd och hoppades att fadern, som var kvar i Bosnien, skulle kunna återförenas med familjen i Sverige. Med risk för sitt liv lyckades pappan ta sig hit. Det som pojken, som nu hade blivit några år äldre, berättade berörde mig starkt. Han sade att han vid åtta års ålder hade fått ta ett vuxenansvar eftersom han var den som mamman tillfrågade om olika saker. Han slutade vara ett barn. Det var först när pappan kom till Sverige som han kände trygghet och fick vara barn igen. Deras liv kunde få en nystart.

Att då lägga fram ett förslag som kanske gör att människor inte kan förenas med sina barn eller med den man älskar tycker jag inte bara motverkar integrationen, utan jag tycker att det även är människofientligt.

Fru talman! År 2006 fattade en enig riksdag beslut om att införa en ny instans- och processordning. Den skulle öka rättssäkerheten, och asylprocessen skulle få ett tydligt slut. Mycket i den är bra, men vi ser också brister. Begreppet inre väpnad konflikt tolkas av juridiken mer restriktivt än i tidigare praxis. När lagstiftarna fattade beslutet var man enig om att den inte skulle bli mer restriktiv. Nu blev den det, och det gjorde att man började skicka tillbaka människor till krigets Irak och Afghanistan. Från oppositionens sida var vi starkt emot detta och lämnade in ett utskottsinitiativ om att en översyn av hur man tolkar begreppet inre väpnad konflikt skyndsamt skulle göras. Tyvärr fick det initiativet inte majoritet.

Nu säger man att det kommer en utredning i slutet av juni som ska utvärdera och eventuellt ta upp begreppet inre väpnad konflikt. Under cirka ett och ett halvt år har människor drabbats av att man inte har gjort någonting åt detta. Människor har tvingats tillbaka till sina hemländer, bland annat till Afghanistan, där vi ser att våldet och oron nu ökar. Jag tycker att det är helt oacceptabelt.

Fru talman! Jag vill också ta upp och diskutera en annan mycket utsatt grupp, nämligen de barn som i dag lever med föräldrar som håller sig gömda i Sverige, även kallade papperslösa. Barnen har själva inte valt sin situation, och deras utsatthet får inte förstärkas genom att de inte ges möjlighet till skolgång och vård på samma villkor som barn som bor i Sverige. Lösningar har oftast skapats inom ramen för den kommunala kompetensen och inneburit olikheter över landet.

Vi socialdemokrater anser att det är mycket angeläget att alla barn, oavsett om föräldrarna har varit inne i en asylprocess eller inte, ska få gå i skolan utan att behöva vara rädda för att polisen ska komma och hämta dem och att barnen ska få vård i samma omfattning som alla andra barn i dagens Sverige. Så är inte fallet i dag.

För ungefär ett år sedan hade vi i kammaren en debatt om just vård för papperslösa, en mycket angelägen fråga. Den moderatledda regeringen lovade då att en utredning skulle tillsättas för att se över detta. Jag vet att det ligger under socialminister Göran Hägglund, som inte är här i dag, men jag kan konstatera att en sådan utredning inte ens har påbörjats. Det tycker jag är djupt beklagligt.

Att vara papperslös eller illegal immigrant innebär inte att man är rättslös. Jag blir mycket arg när jag ser och hör att människor i dagens Sverige utnyttjas av oseriösa arbetsgivare som betalar skamliga löner – om de över huvud taget betalar några löner – och utnyttjar människors utsatthet genom att låta dem arbeta under fruktansvärda förhållanden. Kvinnor är särskilt utsatta. Tyvärr är det få som ställs till svars, och straffen är skamligt låga. Här vill vi socialdemokrater se över lagstiftningen för att bättre komma åt de oseriösa arbetsgivarna.

Även om också vi är positiva till en utökad arbetskraftsinvandring, som vi tidigare fattat beslut om och som vann laga kraft den 15 december, finns det ändå problem med förslaget. Det handlar om att enbart arbetsgivarna ska bestämma om arbetskraft behövs. Vi tycker att det är viktigt med ordning och reda, att det är de svenska kollektivavtalen som gäller, att man inte ska dumpa lönerna genom arbetskraftsinvandring. Vi tycker att det är olyckligt att det i stället för Arbetsförmedlingen är Migrationsverket som är den myndighet som ska granska lönevillkoren samtidigt som det är arbetsgivaren som beslutar ifall kompetensen finns i Sverige eller inte. Det riskerar att leda till ytterligare dålig konkurrens på arbetsmarknaden. Det finns företag som sköter sig och tycker att det är viktigt att ha bra arbetsvillkor och löner medan andra kan utnyttja människors utsatthet. På så vis får vi arbetare som konkurrerar med varandra. Vi dumpar lönerna på den svenska arbetsmarknaden.

Fru talman! Vi socialdemokrater anser att politik skapas utifrån grundläggande värderingar, inte utifrån populistiska utspel. Vi ser med oro på den utveckling som i dag sker inom asyl- och flyktingpolitiken i Sverige och i Europa. Om EU ska ha en gemensam asyl- och flyktingpolitik måste den vara rättssäker, human och utgå från mänskliga rättigheter. Här ser vi att det går i en mer restriktiv riktning.

I juli månad kommer Sverige att ta över ordförandeskapet och inneha det under ett halvår. Under det halvåret ska vi besluta om det så kallade Stockholmsprogrammet som gäller den gemensamma asyl- och flyktingpolitiken. Sverige måste vara drivande för att en gemensam asyl- och flyktingpolitik ska utgå från de grundläggande värderingarna. Jag är

tveksam, med facit i hand och med tanke på det som hänt tidigare, om det verkligen blir så, men jag hoppas verkligen att man fortsätter att driva frågan.

Vi socialdemokrater anser att det även finns brister i den nya instans- och processordningen, och de behöver därför rättas till. Alla människor som kommer till Sverige och söker asyl ska få en rättssäker prövning och slippa vänta i flera år på ett slutgiltigt besked. De juridiska ombuden ska hålla en hög kvalitet, och de som får avslag ska få stöd och hjälp att på ett värdigt sätt återvända hem. De som får stanna ska snabbt få möjlighet att validera sina kunskaper, lära sig svenska och komma ut på arbetsmarknaden. Därför behöver fler kommuner ta ansvar för flyktingmottagandet och länsstyrelserna få en utökad roll för att samordna insatser.

Jag tror att alla kan vinna på migration, men då måste vinsterna fördelas mer rättvist. Politiken måste utgå från alla människors lika värde och ge alla samma möjligheter i livet. Mot det står en högerpolitik som utgår från att man ska gynna de redan besuttna och dra undan förutsättningarna för dem som gör rätt för sig. Vi kan inte bara öka kraven på individen. Vi måste också ställa ökade krav på samhället. Här skiljer vi oss åt ideologiskt. Vi tror på människorna. Vi tror att man vill göra rätt för sig när man kommer till Sverige. Vi kan inte bara ställa krav på individen, utan vi måste också se till att vi har bra svenskundervisning så att de som kommer hit får möjlighet att komma ut i arbete.

Vi ställer oss bakom alla våra reservationer men för tids vinnande yrkar vi bifall till reservationerna 3 och 23.

I detta anförande instämde Matilda Ernkrans, Kurt Kvarnström och Jasenko Omanovic (alla s).

Anf. 2 KALLE LARSSON (v):

Fru talman! Jag läste en bok för ett tag sedan och såg för ännu kortare tid sedan en film med samma titel. Det är en skräckberättelse i svenskt vardagsformat, kan man säga, väl berättad och vackert filmad, om vampyrer i en svensk förort. Man kan förstås fundera på vad det har med dagens debatt om migrationspolitiken att göra. Kanske är det lite mer än titeln men ändå mest den: *Låt den rätte komma in*.

Så vitt jag förstår, fru talman, har högerregeringen och deras hantlangare här i riksdagen två huvudsakliga argument för varför de sköter saker och ting bättre på det migrationspolitiska området.

Det första verkar vara: Ni är inte seriösa, ni vill ju att alla ska få komma hit. Detta argument riktas framför allt till Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Jag ska återkomma till det andra argumentet, men låt mig vara tydlig på den här första punkten redan från början.

Vi tror nog inte att alla vill komma hit. Vi är nog inte av åsikten att alla människor går och när en dröm om att få leva i Sverige. Vi tror inte ens att alla svenskar helst skulle bo här. Det är därför många flyttar utomlands. Jag tror inte heller att det är en seriös invändning att tro att alla skulle vilja komma hit.

Men jag ska vara ännu tydligare. Vi är, har alltid varit och kommer inom överskådlig tid att förbli förespråkare för en reglering av invandringen. Det ska finnas regler för vem som får komma hit. Det ska finnas avgöranden och beslut som myndigheter fattar som bestämmer vem som

har rätt att stanna och vem som inte har det. På den punkten har vi aldrig varit otydliga.

Man kan väl säga att den som förespråkar en fri invandring som ett dagskrav ofta är en person med stort hjärta, kanske med lite naiv inställning till vad som är möjligt på kort sikt. Men betydligt vanligare är att det är en förespråkare för näringslivet som ser möjligheten att fritt utnyttja människor från alla delar av världen som arbetskraft i Sverige.

Nej, vi är helt klart av uppfattningen att vi inte ska ha fri invandring som ett dagskrav. Det skulle nämligen innebära att kapitalet skulle kunna jaga människor än mer än i dag över hela världsdelar för att sätta press på dem som har åstadkommit de största framstegen när det gäller löner och villkor.

Det första argumentet är helt enkelt avfärdat.

Vi ställs alla, såvitt jag förstår, inför det ganska svåra dilemmat att avgöra vem som är den rätte. Vem är den rätte som ska få komma in? Jag ska med några exempel försöka åskådliggöra de skiljelinjer som finns när man ställs inför den frågan.

Fru talman! Avvisningar sker i dag till Irak, Afghanistan, Somalia och andra länder där det råder både krig och väpnad konflikt, till en verklighet där människor inte kan känna trygghet för vare sig sig själva, sina närmaste eller sina barn, till en verklighet som är sönderslagen av krigshandlingar, sönderbombad och sönderskjuten, till en verklighet som ingen människa skulle behöva leva i, till en verklighet som man egentligen inte enligt svensk utlänningslag och dess förarbeten borde bli avvisad till.

För oss är den rätte den som annars skulle avvisas till krig och väpnad konflikt. Därför föreslår vi i dag att man gör ett förtydligande av lagen på den punkten. För högerregeringen är uppenbarligen inte den personen den rätte, eftersom de avvisar det förslaget.

Fru talman! Kvinnor avvisas i dag utan att tillräcklig hänsyn tas till deras särskilda asylskäl. Många av oss är väl medvetna om att kvinnor många gånger drabbas på ett speciellt sätt i krigssituationer, på ett speciellt sätt av politisk förföljelse, därför att alla länder i världen är länder där patriarkala strukturer råder. För oss är den rätte en kvinna som riskerar att avvisas till hedersrelaterat våld, när myndigheterna inte kan eller vill hjälpa henne. För oss är den rätte en kvinna som riskerar att utsättas för massvåldtäkt som en del av en krigshandling. Men uppenbarligen inte för regeringen, eftersom den avvisar våra förslag till förtydligande på denna punkt.

Homosexuella avvisas fortfarande till länder där de riskerar förföljelse. Många är de länder i världen där man inte öppet kan visa sin kärlek. Det är en tragedi att det ser ut på det viset. Det kan vi förstås på många olika sätt arbeta för att förändra genom internationellt arbete och på andra sätt. Men i det avseende vi i dag diskuterar är det fullkomligt häpnadsväckande att den rätte för regeringen inte är den person som om han eller hon avvisas till sitt hemland inte öppet kan visa sin kärlek utan att riskera hårda fängelsestraff, kroppslig tortyr och förnedring. För oss är den personen den rätte, som ska få komma in.

Fru talman! För några veckor sedan drunknade minst 234 personer utanför Libyens kust när de sökte sig till Europa. Det är en längre resa än de flesta har behövt göra. Nu när EU har skärpt sin gränsövervakning och

byggt upp polisiära och militära styrkor genom gränsövervakningsbyrån Frontex är det svårare för människor som tvingas lämna sina hemländer och söka sig någon annanstans att ta sig till Europa. Det är också själva poängen. Det erkänner och medger företrädare för EU-kommissionen öppet, även om det här i riksdagen ännu så länge inte har gjorts något öppet erkännande från regeringens sida.

För vår del har människor som tvingas lämna sina hemländer rätt att söka asyl. Men Sverige bidrar i dag aktivt till att bygga upp den gränsövervakningsbyrå som försöker hindra och stoppa människor som försöker fly. Då måste väl svaret bli att de här 234 människorna inte var de rätta för den svenska regeringen.

Fru talman! För vår del är de rätta de människor som är barn eller anhöriga till en person som har fått uppehållstillstånd i Sverige. Man ska ha rätt att leva med sin familj. Man ska ha rätt att leva med sina barn och med sin närmaste. Vi skulle gärna utöka anhöriginvandringen utöver det, men låt oss stanna vid denna grundläggande princip. De närmaste måste man få ha omkring sig. Annars har man inte det liv man skulle vilja och inte heller förutsättningar för en vettig integration här i landet.

Men regeringen förbereder ändå såvitt vi förstår ett förslag om att införa försörjningskrav vid anhöriginvandring även inom kärnfamiljen. Vi är medvetna om undantagen för en del kategorier, men faktum kvarstår: En del människor ska förhindras att leva med sina barn och sina närmaste. En del barn och närstående ska hindras att komma till landet därför att en person diskrimineras bort från arbetsmarknaden. För oss är de rätta barn och anhöriga till den som har fått uppehållstillstånd. Men det är tveksamt om det gäller för regeringen.

Fru talman! Det är till och med så att människor som redan har tagit sig hit inte är de rätta för regeringen. Vi återkommer till frågan om arbetskraftsinvandring alldeles strax, men det är till och med så att människor som finns här och har skaffat sig arbete och jobbat i flera år nu ska befinnas vara de orätta och sändas ut ur landet för att andra ska få chansen att komma hit och kanske utföra deras arbete. Det är logiken bakom att avvisa en massa människor som lever som papperslösa i Sverige i dag och samtidigt öppna för arbetskraftsinvandring för andra.

Låt oss komma ihåg att ett liv som papperslös i det här landet är ett liv i en skuggtillvaro. Det är att leva ett liv som jag tror att få av oss, om ens någon, kan förstå, utan rättigheter, utan trygghet, utan någon säkerhet, med löner långt under alla avtal, med arbetsvillkor som innebär att du riskerar att förlora jobbet om du käftar emot chefen. Då får du ingen lön. Då kanske chefen ringer polisen, och så åker du ut ur landet. Dina barn har ännu inte rätt att gå i skolan. Fastän vi för flera år sedan lyckades få igenom att så skulle bli fallet har regeringen fortsatt att utreda hur det ska gå till. Och glöm det där med likvärdig sjukvård! Glöm att du har mänskliga rättigheter, för de rättigheter du har är bara medborgerliga, och här är du inte medborgare, säger staten.

För oss är de som finns här i dag de rätta. Man har anpassat sig, man har lärt sig språket och man har i många fall skaffat ett jobb. Ändå vill regeringen säga att man är en orätt person, att man ska ut.

Här är några av de avgörande skiljelinjer som just nu föreligger inom svensk migrationspolitik. Inte därför att vi i grunden skulle vara oense

om att det ska finnas regler, utan därför att vi i grunden är oense om vilka reglerna ska vara och hur de ska användas.

Vilka är egentligen för regeringen de rätta? Med lite välvilja, faktiskt ganska mycket, kan man urskilja två kategorier, de som är lönsamma och sedan en och annan från något flyktingläger.

Låt oss ta de första först, de som är lönsamma. Det är så regeringens modell för arbetskraftsinvandring, dessvärre stödd av Miljöpartiet, ser ut, att människor ska vara lönsamma för svenska företag för att de ska vara välkomna. Några garantier för att få stanna i landet på lång sikt finns inte. Förlorar du jobbet har du några månader på dig att skaffa ett nytt, annars åker du ut.

Någon prövning mot behoven på arbetsmarknaden sker inte i egentlig mening, och facken lämnas helt utanför. Så länge en företagare tycker att du ska vara välkommen att arbeta och vara lönsam för honom eller henne ska du vara välkommen.

Det är en annan modell än vad vi skulle vilja se. Det tror jag få i kammaren kan tveka om. Vi skiljer oss återigen inte i huruvida det ska finnas en arbetskraftsinvandring utan i vilka reglerna ska vara och hur de ska användas.

Sedan finns en och annan som vinner miljonvinsten i ett flyktingläger i ett avlägset land. De tillhör den andra kategorin av välkomna, av rätta personer. Regeringen har under några år, precis som den föregående, verkat för att vidarebosättningsantalet ska öka.

Fler människor ska tas ut på flyktingkvoten och förflyttas till Sverige. Vi är positiva till det. Det har vi alltid varit. Vi har också alltid varnat för att det sker på bekostnad av den asylinvandring som ändå kommer att ske.

Man stänger så att säga gränserna, vilket regeringen är i full färd med att göra, det vill säga EU:s yttre gränser. Man säger att riktiga flyktingar är de som bor i flyktinglägren ni ser på tv ibland. Det är de som verkligen behöver vår hjälp.

Man låter förstå att de andra som kommer hit egentligen gör det utan att ha några flyktingskäl. De kommer egentligen hit bara för att de vill leva på vår välfärd eller vill arbeta. Den argumentationen och retoriken känns igen.

Under tidigt 90-tal fanns det ett annat parti som förespråkade en likartad syn på migrationspolitiken. Lönsamma är välkomna om de gör rätt för sig, och så ska vi utöka kvotflyktingantalet.

Skillnaden är möjligen att Ian och Bert åtminstone var lite komiska ibland. Om man skriver om citatet från Marx en aning kan man säga: Historien upprepar sig, först som fars och nu som tragedi.

Fru talman! Jag sade att det var två argument som den sittande regeringen och dess företrädare här i riksdagen hade för att berätta att de är bättre för att sköta migrationspolitiken.

Det förstnämna, att vi inte är seriösa för att vi vill att alla ska få komma hit, är avfärdat. Det andra är: Ni kan inte sköta det här, eftersom ni inte är överens om någonting. Hur ska ni kunna sköta landet, ni är ju inte överens om någonting? Titta hur det ser ut! Socialdemokraterna tycker en sak, Vänsterpartiet något annat och Miljöpartiet ibland något tredje. Hur ska det gå?

Jag är fullt medveten om att det finns skillnader. De är betydande, och de är betydelsefulla. Det är ingen hemlighet att vi har en lång resa för att komma fram till en gemensam politik. För egen del skulle jag vilja hävda att det gäller framför allt Socialdemokraterna. Det ska jag öppet redovisa här för kammaren.

Men före det förra valet, vid den debatt som motsvarar den vi har i dag, var de fyra borgerliga partierna överens i två frågor. Det ena var att man ville ha arbetskraftsinvandring på ungefär de villkor som man nu har fått igenom. Det andra var ett antal mindre frågor som hade att göra med asylprocessen. Det fanns två gemensamma reservationer.

Vi har i dag tolv gemensamma reservationer på ganska breda politiska områden. Det gäller ifrågasättandet av EU:s gränsövervakningsbyrå Frontex, könsrelaterad förföljelse, homosexuellas rätt att kunna få en bättre prövning och större chanser att få stanna i Sverige. Det är några exempel. Det gäller också synen på väpnad konflikt, som togs upp tidigare.

Det är några exempel på vad vi redan har kommit överens om. Därför är vår resa åtminstone påbörjad. För att vara tydlig kan man säga att de fyra borgerliga partierna aldrig började resan förrän efter valet, och då var den kort.

Jag minns mycket väl hur man här i kammaren från de tre borgerliga tidigare någorlunda flyktingvänliga partierna stod och förespråkade ett flertal krav tillsammans med oss. Dagen efter valet gjorde man inte det längre.

Den strategin kommer inte att kunna användas den här gången. Det som Moderaterna i praktiken sade var: Sitt ned och tig still i båten. Där sitter de fortfarande i allt väsentligt med några enstaka undantag här och där och tiger. Vi väntar fortfarande på att någon ska säga någonting.

De kan kanske läsa några gamla motioner som de undertecknade tidigare och återkomma med några förslag som de drev tidigare. Jag ska vara den första att ta tillbaka den hårda kritiken av Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna om de visar att de står upp för de värden som de tidigare har gjort och inte bara sitter ned i den moderatstyrda båten.

Fru talman! Jag står bakom Vänsterpartiets samtliga 41 reservationer. Jag yrkar bifall till reservationerna 5 och 11.

Jag kan avslutningsvis påminna om att de människor som här knackar på dörren inte är några vampyrer, utan det är medmänniskor som ber om stöd och skydd. Vår uppfattning är att vi ska ge dem hjälp, stöd och skydd. Det är helt enkelt nödvändigt. Det kallas för solidaritet. Det hade faktiskt kunnat vara vi.

Anf. 3 BODIL CEBALLOS (mp):

Fru talman! Jag läste häromdagen i nyheterna att Sverige bättrar på statistiken när det gäller att bevilja människor asyl och inte bara uppehållstillstånd. Jag blev naturligtvis väldigt glad över det men undrade: Hur sjutton hänger det ihop? Jag upplever inte alls att vi har en humanare asylpolitik utan snarare tvärtom. Det kändes väldigt fel.

Med statistik kan man förmedla väldigt många olika budskap. Det beror på hur man tolkar den. I de TT-nyheter som jag läste stod det att antalet människor som söker asyl fortsätter att minska. Samtidigt ökar

oförklarligt och snabbt andelen sökande som beviljas en fullvärdig eller fullfjädrad asyl enligt FN:s konventioner.

Det är detta med fullvärdig asyl som är mest intressant. För gemene man är det väldigt svårt att förstå vad som är skillnaden mellan en fullvärdig asyl enligt Genèvekonventionen, vad som är skyddsbehövande i övrigt, vad som är uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter etcetera.

För gemene man är de asylsökande som har fått stanna att betrakta som flyktingar oavsett vilken lagparagraf som ligger till grund för beslutet. För gemene man är båtflyktingarna i Medelhavet flyktingar även om väldigt få av dem söker asyl.

Jag vet inte om också ni andra får lika många brev från allmänheten som jag får. Jag blir uppringd varje vecka av och får brev från människor som är upprörda över det sätt vi behandlar människor i vårt land. Det är flyktingar, gode män för ensamkommande barn, kyrkor, allmänhet, lärare och rektorer som skriver. Jag vet inte om de skriver också till er, men till mig skriver de. Jag får också brev från andra som påstår att det är mitt fel att människor här i landet lider av cancer eftersom jag är för invandring. Men de breven bryr jag mig inte om.

Det är inte bara människor i Sverige som tror att de som har fått stanna är flyktingar. Många av de flyktingar som kom på kvoten för ett antal år sedan tror också att de är flyktingar i lagens mening. Men så är det inte om de inte sökte den flyktingförklaring som ingen talade om för dem att de skulle söka.

Detta har jag talat om här i kammaren tidigare. I dag står dessa människor i situationen att de inte får någon pension, trots att de borde ha rätt till pension. De får äldreomsorgsstöd som är ungefär hälften av en garantipension.

När vi läser TT:s text är det lätt att få uppfattningen att det nu kommer riktiga flyktingar till Sverige. Inte de där som vi har hört talas om på senaste tiden som fått avslag för att de inte är riktiga flyktingar. Det är dessutom den argumentation som främlingsfientliga partier använder för att lura i människor här i landet att de allra flesta som kommer hit är lycksökare och inte riktiga flyktingar.

Frågan är då: Vilka är de här lycksökarna, eller de falska flyktingarna, och de där som vi läser in ända tills polisen lyckas skicka hem dem? För om de gömmer sig är de brottslingar eftersom de inte rättar sig efter avslagsbeslut, och brottslingar ska sitta inom lås och bom. Eventuellt framtida brottslingar, alltså de som eventuellt skulle kunna gömma sig, måste man sätta bakom lås och bom i förebyggande syfte. Det är så det fungerar i dag.

Men vilka är de? undrar man. Vill man titta lite närmare på statistiken finns det en hel del att hämta på Migrationsverkets hemsida. Där kan vi läsa att under årets första tre månader ansökte 27 procent färre personer asyl i Sverige jämfört med samma period förra året. Gruppen irakier har minskat stort med 80 procent. Läget är bättre i Irak. Gruppen somalier och afghaner har däremot ökat. När det gäller afghaner har antalet mer än fördubblats.

I en jämförelse med övriga Europa ser vi att antalet asylsökande i Europa under förra året ökade med 8 procent samtidigt som Sverige hade en minskning med 33 procent. Vi är fortfarande tredje största mottagar-

land ändå, men till Sverige kommer faktiskt människor som söker asyl, som söker skydd. Till många andra länder kommer väldigt många som aldrig söker asyl därför att de vet att de kanske inte skulle få det ändå, utan det är av andra skäl de har kommit.

Men sedan kommer vi till det som TT säger är den oförklarliga biten. Det är fler riktiga flyktingar, det vill säga konventionsflyktingar. Andelen bifall under första kvartalet i år var 23 procent. Det är samma som under första kvartalet i fjol. Det är alltså det här som har ökat. Andelen bifall hittills i år är störst bland sökande från Eritrea, och då är det lite märkligt att vi samtidigt skickar tillbaka andra asylsökande till Eritrea med tvång. En förklaring till att den här gruppen har ökat kan faktiskt bero på att så många andra som tidigare har fått stanna av andra skäl har minskat. Då blir ju procentdelen högre.

Om man ser till det faktiska antalet som har fått uppehållstillstånd som riktiga flyktingar är det hittills i år 432 jämfört med 275 under första kvartalet i fjol. Det är nästan en fördubbling, men på ett helår blir det ungefär 1 700 personer. 1 700 personer i förhållande till antalet asylsökande är inte särskilt mycket.

Jag får inte riktigt ihop de här siffrorna, måste jag erkänna. Därför har jag gått vidare och läst på Migrationsverkets hemsida och hittat en jämförelse mellan 2007 och 2008. Där står det att antalet konventionsflyktingar ökade med 74 procent. Antalet skyddsbehövande minskade med 48 procent från drygt 10 000 personer till drygt 5 000, och det handlar alltså om dem som har fått tillstånd. Andelen som fick tillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter har minskat med 60 procent. Andelen kvotflyktingar har ökat med 20 procent. Andelen med tidsbegränsade tillstånd har minskat med 48 procent, och antalet övriga tillstånd har minskat med 85 procent.

Det är kanske inte så konstigt att procentdelen av dem som så att säga har fått riktig asyl har ökat, i och med att alla de andra har minskat.

Det är väldigt bra att vi äntligen lämnar bottenplaceringen som vi har haft när det gäller antalet beviljade tillstånd enligt Genèvekonventionen. Men om man tittar på siffrorna ser man att vi 2005 hade 790 tillstånd, och 2008 hade vi 1 934. Det är inte många. Antalet beviljade tillstånd i förhållande till mängden asylsökande samma år är alltså oerhört lågt även om det har höjts.

Det känns därför lite övermaga att slå på stora trumman för ökningen när vi samtidigt halverar antalet tillstånd för skyddsbehövande i övrigt och den grupp som ges tillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter, tidigare kallat humanitära skäl. Den här minskningen är alarmerande, och det är den här hårdnande flyktingpolitiken som vi möter när vi diskuterar med flyktingar i vårt land som har fått avslag.

Jag nämnde tidigare att vi utvisar människor till Eritrea. Vi vet ju hur regimen där betar sig. Vi vet hur journalister i Eritrea har det. Vi känner nog alla till Dawit Isaak; jag tror inte att någon här i landet lever i ovisshet om hans öde. Ändå skickar vi tillbaka människor dit. Ibland är det människor som har rätt att få uppehållstillstånd i Sverige därför att de väntar barn i Sverige eller lever tillsammans med en person här i Sverige. Ändå skickar vi tillbaka dem.

Miljöpartiet har i en motion föreslagit att staten ska ha ett uppföljningsansvar vid utvisningar. Vi har redan blivit fällda tolv gånger för

brott mot tortyrkonventionen. Vi ska inte bli fällda fler gånger. Ett ansvar för vad som händer individen vid en eventuell hemresa skulle kunna få myndigheterna att tänka sig för både en och två gånger innan en person utvisas till ett land som till exempel Eritrea.

En annan grupp kommande flyktingar som vi inte alls diskuterar särskilt ofta är klimatflyktingar. Röda Korset sade för några år sedan att vi redan har 25 miljoner klimatflyktingar i dag. Man räknar med 150 miljoner innan år 2050. Det här måste vi ha en beredskap för. Vi vet att det är vi i den rika världen som har ställt till problemen för dem i dem i de fattiga länderna. Vårt och de grönas förslag globalt är att länder ska ta emot klimatflyktingar i förhållande till sina historiska utsläpp. Det innebär för oss ett stort ansvar och för USA ett oerhört stort ansvar.

Fru talman! Vi har många gånger här talat om den grupp som blev över, alltså de som hamnade mellan den gamla och den nya utlänningslagen och som fortfarande finns kvar här i landet. Under tiden har vi infört en ny lag om arbetskraftsinvandring som ger dem som har ett arbete här möjlighet att söka uppehållstillstånd i Sverige. Även om huvudregeln är att man ska söka från hemlandet kan man i vissa fall även söka i Sverige om man har fått ett visum för att besöka en potentiell arbetsgivare och då fått jobb. Det här är väldigt bra.

De som i dag är papperslösa av en eller annan anledning har ofta redan varit här i många år, och det vet vi alla. Åtta, nio, tio, elva år kan det vara. Många har jobb. Många har vita jobb och betalar skatt här i landet sedan många år tillbaka. Många är gifta med svenskar eller med personer med uppehållstillstånd här i landet, och många har barn.

Det är inte rimligt att begära att de ska resa tillbaka till hemlandet för att ansöka om uppehållstillståndet där. De som kan göra det har förmodligen redan gjort det, men de som har valt att leva gömda av rädsla för vad som ska hända dem vid en eventuell hemfärd har inte den möjligheten. Det enda som återstår är att fortsätta att leva gömd. Jag har vädjat till regeringen förr om att hitta en lösning för den grupp som jag nu talar om. Det är inte omöjligt att ge dem som kan visa ett anställningsbevis möjlighet att söka uppehållstillståndet inifrån landet under samma premisser som de som har fått besöksvisum för att besöka en arbetsgivare.

Allt är möjligt om viljan finns. Tyvärr har jag inte sett den viljan hos regeringen ännu. Det enda jag har sett är att regeringen försöker göra livet så svårt som möjligt för den här gruppen, och jag yrkar därför bifall till reservation 15.

Fru talman! Det som är konstigt med vår migrationspolitik är att den bara är logisk men inte mänsklig. Det kan naturligtvis vara logiskt att tolka lagen stelbent och inte göra undantag eller ta hänsyn till att människor från andra länder inte alltid tänker och resonerar som vi svenskar gör. Men det är inte mänskligt att låsa in kvinnor och män som är gifta med någon i Sverige månader i sträck för att så småningom skicka hem dem. Sedan får de vänta i flera månader på att få komma till en ambassad för att göra en ansökan, och därefter får de vänta flera månader till på att få ett svar. Det handlar också om människor som redan har barn här i landet. Under tiden ska de försöka försörja sig trots att de hade jobb här i Sverige, och i vissa fall ska de hålla sig undan det lands myndigheter som de en gång flydde från.

Regeringen har uppmärksammat en liten del av den problematiken och snabbtredet en ändring av lagen för att möjliggöra för dem som har barn med en svensk medborgare att söka inifrån landet. Det är väldigt bra, men det räcker inte. Det bör gälla *alla* anhöriga.

Den lag vi i dag har ger möjlighet att göra undantag, men Migrationsverket och domstolarna gör det inte. Man kan fråga sig av vilken anledning vi tar människor från deras vita jobb och låser in dem månader i sträck för att sedan skicka ut dem i chartrade plan i stället för att låta dem jobba och betala skatt som alla andra. Det är oerhört stelbent, det är oflexibelt, det är inhumant och det är oekonomiskt.

Regeringen använder sig av den logiken att har man fått ett avslag ska man lämna landet – den som avviker begår ett lagbrott och ska straffas för det – och vill man flytta till landet ska man ha fått uppehållstillstånd innan inresa. Det är huvudregeln, men verkligheten är inte så svartvit som regeringen tror. Det finns en massa nyanser, och ibland är det inte fel att använda sunt förnuft. Man kommer faktiskt ganska långt med det. Vi kanske ska skicka ministern och departementet på sunt-förnuft-kurs inför den utlovade översynen, så att de inte agerar alltför stelbent och oflexibelt när de sedan tar ställning till det som utredningen faktiskt kommer fram till.

I flera år har vi väntat på den här översynen. Våra förhoppningar är att vi ska få se ändringar i lagen som rättar till de problem som vi om och om igen diskuterar här i kammaren. Det är inte utan att man ibland känner sig som en papegoja, men enträgen vinner, säger de. Med andra ord kommer jag fortsätta att påtala de problem som Miljöpartiet ser med tillämpningen av utlänningslagen.

Jag yrkar därför bifall till reservation 24. Jag står naturligtvis också bakom alla Miljöpartiets andra reservationer. Jag vill också understryka det Kalle Larsson tidigare tog upp, nämligen att vi har väldigt många gemensamma reservationer den här gången. Det är jag väldigt glad och nöjd över.

Anf. 4 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till förslagen i betänkandet och avslag på samtliga motioner. Jag är lite förkyld och för att säkerställa att jag hinner göra det här bifallsyrkandet innan rösten tar slut börjar jag med det.

År 2007 var antalet rörelser över den svenska gränsen det högsta sedan 1875, det vill säga när SCB började göra sina räkningar. 99 000 kom in i Sverige och 45 000 lämnade landet. Det är nästan 150 000 människor. Det är ett av skälen till att vi har ändrat målet för migrationspolitiken. Det är ett mål som ska säkerställa en långsiktig och hållbar migrationspolitik inom ramen för den reglerade invandringen, värna asylrätten, underlätta rörlighet över gränser, främja en behovsstyrd arbetskraftsinvandring, tillvarata och beakta migrationens utvecklingseffekter samt fördjupa det europeiska och internationella samarbetet.

Under 2007 var vi på andra plats när det gäller att ta emot asylsökande i förhållande till folkmängden. Det var 4 asylsökande per 1 000 personer. Malta låg på första plats. När det gäller det totala antalet var vi nummer ett. Vi tog emot 36 000 personer.

Under 2008 kom det 24 000 människor till Sverige, och 11 200 fick tillåtelse att stanna. Ungefär 45 procent fick bifall.

Antalet personer som fått stanna enligt Genèvekonventionen har ökat från 2007 till 2008 från 1 113 till 1 934. Antalet kvotflyktingar har under samma år ökat från 1 719 till 2 209.

Det arbete som alliansregeringen med statsrådet Billström i spetsen har bedrivit för att få ordning och reda på migrationsområdet fortsätter.

Den 26 februari överlämnade Sören Häggroth den utredning som fick namnet *Aktiv väntan*. Detta är ett område som den gamla regeringen underlåtit att hantera under lång tid. Han kommer med ett antal förslag, bland annat att man inte ska behöva ha tillstånd för att arbeta under den tid som ansökan prövas. Vidare ska man vara mer individuell när det gäller att kartlägga vilka förutsättningar och eventuella utbildningar personen har och vilka valideringar som behöver göras. Han säger också väldigt tydligt att det är kommunen som ska ha det operativa ansvaret för svenskundervisning, praktik och sysselsättning samt att vi tydligare ska involvera de frivilliga organisationerna.

Han föreslår också en del förändringar när det gäller boendet. Han säger att i början när man kommer till Sverige bör man vara i något som heter ankomstboende. Skälet till det är att man ska vara nära den som utreder. Dessutom höjer det kvaliteten, säkerheten och snabbheten i handläggningen. Sedan ska man mycket aktivt erbjudas ett ordnat boende, och det är viktigt att det har hög kvalitet. Han säger också att Migrationsverket bör utveckla en boendestrategi.

När detta är sagt föreslår han att EBO, eget boende, ska vara kvar, men han vill hantera detta med ersättningar. Han föreslår 80 kronor per dag om man bor i ett ordnat boende, 40 kronor om man väljer eget boende och 40 kronor om man deltar i de aktiviteter som erbjuds. Det innebär att en asylsökande skulle kunna få 120 kronor per dag.

Den 31 mars 2006 infördes en ny instans- och processordning. Den är under utvärdering, och vi får utredarens rapport den 30 juni i år. Men jag tror att det är viktigt att vi säger att den har kommit för att stanna. Rätts-säkerheten i asylprocessen har ökat genom muntlighet och genom att det är överklagningsbart. Men bra kan naturligtvis bli bättre. Jag kommer att titta en hel del på hur man har hanterat barnperspektivet i utlänningslagen och vilken påverkan portalparagrafen har fått. Det gäller inte minst kopplingen mellan barnperspektivet och synnerligen ömmande omständigheter.

Ja eller nej är slutet på asylprocessen. Det måste faktiskt vara en skillnad. Om det inte skulle vara någon skillnad skulle jag vara den första att föreslå att man tar bort asylprocessen. Det måste vara det mest rationella om det inte är någon skillnad mellan ett ja och ett nej.

Lagen säger att man ska lämna landet frivilligt. Här tror jag att man kan förbättra informationen för den som har fått ett nej. Staten understöder också med så kallade återvändandebidrag. Det är 30 000 per vuxen, 15 000 per barn och max 75 000 per familj. Ett skäl till detta är att väldigt många har sålt en hel del saker för att få råd att komma till Sverige via människosmugglare. De ska ha möjlighet att få en start i sitt hemland igen. Enligt min mening bör polisen hantera den här typen av frågor lite mer effektivt. Under 2008 ökade det frivilliga återvändandet med 44 procent.

Fru talman! December är fullt av viktiga datum. Den 24 är det julaf- ton, den 31 är det nyårsafton, den 4 fyller min hustru Annika och min son Johan år, den 10 är Nobeldagen och mitt barnbarn Cassandras födelsedag och den 15 infördes lagen om arbetskraftsinvandring. Jag tycker att det är ett av de mest framsynta lagförslag som har gått igenom i den här kam- maren. Det är framsynt av det skälet att vi står inför en demografisk utveckling. Det är framsynt att det är behovsstyrt, för det är bara företa- garen som kan bedöma detta. Trots vad inte minst Socialdemokraterna nu säger tror jag att ni om ett par år kommer att tala ganska tyst om att ni har velat ha myndighetsprövning. Det ska naturligtvis vara samma regler för dem som kommer hit genom arbetskraftsinvandring som för oss som bor här i landet. Det är viktigt att ha en bra och effektiv kontroll och sätta dit oseriösa arbetsgivare.

EU följer med lite grann med detta så kallade blue card. Vi tycker att det är ett steg i rätt riktning, men det är på tok för litet. Vi kommer att arbeta för att man vidgar möjligheterna att komma till EU. Vi vill att antalet som kommer till EU och får skydd ska öka.

Kalle Larsson sade lite raljerande att vi pratar så mycket om de så kallade kvotflyktingarna. Ja, det gör vi på grund av att de inte har för- måga att komma och få skydd, Kalle Larsson.

Vi tycker också att det kan komma fler människor till EU för att helt enkelt uppfylla drömmen om ett bättre liv. Vi tror att om vi i Sverige och Europa vill behålla och utveckla vår välfärd måste vi ha fler människor som arbetar här.

Kort sagt vill vi göra det bättre för många och inte bara för få. Det är därför vi arbetar hårt för en harmonisering inom EU. De som inte tycker att vi ska göra det får faktiskt förklara vad det är för fel att fler kan komma hit och få skydd och att fler kan komma hit behovsstyrt och få arbete.

Fru talman! Harmoniseringen har pågått en längre tid. Den började 1999 med Amsterdamfördraget. Sedan november 2004 har vi haft Haag- programmet, som håller året ut 2009. Under Tysklands ordförandeskap bildades en framtidsgrupp för informella diskussioner. Under Frankrikes ordförandeskap samsades man runt något som kallas för migrationspak- ten. Där pratar man om laglig invandring, asyl, partnerskap med tredje land, återvändande, insatser mot olaglig invandring och kopplingen mel- lan migration och utveckling.

Kommissionen kom med en grönbok 2007. I juni 2008 kom kom- missionen med en strategisk plan. Den kommer i juni att lägga fram ett förslag som kommer att ligga till grund för de diskussioner under vårt svenska ordförandeskap som förhoppningsvis ska leda fram till ett Stockholmsprogram.

EU tittar också lite över den så kallade Dublinförordningen, som i grunden är en förordning som ger alla människor rätt att få sin sak prö- vad. Människor ska inte bli skickade mellan olika länder. I allmänhet säger man att detta fungerar ganska bra när man gör en bedömning. Man föreslår nu förändringar genom att utöka personkretsen något. Man vill också driva igenom och sätta fart på Eurodoc, som i princip är ett datasys- tem som ska underlätta möjligheten att hantera Dublinförordningen. Men man för också till något som kan betecknas som ett inlägg i bör-

defördelningen, och det kan vara lite tveksamt om man ska blanda bördefördelningen med Dublinförordningen.

Viktiga ståndpunkter från alliansen och från oss moderater i harmoniseringsarbetet är att öka den totala kapaciteten för att människor ska kunna få skydd. Det ska vara mer humant, mer rättssäkert och mer effektivt. Här tror vi att stödkontoret kan hjälpa till och spela en viktig roll. Harmonisering innebär att man går från miniminormer till enhetlighet.

Jag har lite grann försökt redovisa vad vi från alliansen och Moderaterna tycker. Jag tycker att oppositionen också borde redovisa vad ni tycker.

Det finns två områden som jag tycker är väsentliga i det här – två områden där ni inte är överens. Ni slår er för bröstet och säger att ni står gemensamt bakom 12 reservationer av 56. För att vara opposition verkar det bra, men inte om man ska kunna regera ett land.

När det gäller samarbetet inom EU har ni varsin reservation. Utan att gå in i detaljer skulle man kunna ge det ett epitet. Socialdemokraterna tycker på något sätt ändå att vi ska vara drivande i detta. Vänsterpartiet tycker att vi ska lägga in backen. Miljöpartiet agerar någon form av drivvankare.

När det gäller arbetskraftsinvandring talar Socialdemokraterna om myndigheter, myndigheter och åter myndigheter. Historia är ett grekiskt ord som betyder att lära. Vi införde myndighetsprövning på 70-talet. Det har inte kommit många människor sedan dess och innan den nya lagen kom. Myndighetsprövningen inom det här området innebär att man egentligen inte släpper in människor i landet. Vänsterpartiet vill inte ha lagen alls. Men nu ska vi ändå ge de tillståndslösa möjlighet att få arbete enligt lagen. Miljöpartiet tycker som vi.

Jag tycker att ni på något sätt ändå bör beskriva för oss här i kammaren men också för svenska folket hur ni ska samsas inom framför allt de här områdena – arbetskraftsinvandringen och samarbetet inom EU.

Fru talman! Det råkar vara så att Sverige kommer att vara ordförandeland från den 1 juli. Då kan naturligtvis oppositionen göra ett avvägande. Ställer den sig bakom den svenska regeringen och den svenska saken för att få så stor positiv effekt som möjligt av vårt ordförandeskap? Regeringen har åtminstone ingången att man vill skapa en tydlig svensk profil på Stockholmsprogrammet inom migrationsområdet. Ni kan ställa upp på det, eller så kan ni välja att bedriva någon form av normal oppositionspolitik.

När Göran Persson var den som ledde ordförandeskapet valde vi att sluta borgfred. Jag uppmanar er att göra detsamma. Ni ska naturligtvis inte göra det på grund av att ni älskar alliansregeringen – för jag har på något sätt ändå anat att ni inte gör det. Men ni skulle kanske åtminstone kunna göra det för att skapa större möjligheter i framtiden för dem som kommer till Europa och för att vi får en så svensk profil som möjligt på Stockholmsprogrammet.

(Applåder)

Anf. 5 FREDRICK FEDERLEY (c):

Fru talman! Det är återigen dags för den årliga migrationspolitiska debatten, som är oerhört viktig. Jag tänker dela upp den i några få olika delar. Jag är företrädare för Centerpartiet i migrationsfrågorna. Jag är

också en av företrädarna för allianssamarbetet. Det finns även all anledning att ifrågasätta vad som sker i oppositionen och vad den faktiskt vill.

Fru talman! Låt mig börja med att lyfta fram några frågor som centerpartist och ur ett centerperspektiv. Det känns bra att vi har ett positivt samarbete med de tre andra partierna i Allians för Sverige där vi har lyckats lägga upp en tydlig och klar linje i svensk migrationspolitik. Vi vill kunna skapa fler möjligheter att komma hit, och vi vill skapa ett rättssäkert och humant system. Vi vill ha öppna gränser gentemot omvärlden, och vi vill veta att den som kommer hit har tydliga regler med en tydlig början och ett tydligt slut på en tydlig asylprocess. Tidigare har det inte varit så, utan det är först under de senaste åren som vi har börjat få klarhet i detta. Jag kommer att beröra det här lite mer när jag kommer in på vad oppositionen faktiskt vill.

Vi i Centerpartiet ser inte människor som en belastning, utan vi ser dem som en tillgång. Vi tror att alla som kommer till Sverige är beredda att bidra och att delta i samhället på lika villkor. Men det kräver också att vi har tydliga regler som avgör vem det är som får komma och vem det är som får lämna landet. Vem har rätten att uppehålla sig här?

Om jag fick bestämma och om vi inte hade några problem över huvud taget skulle jag vilja ha en värld helt utan gränser där vi alla kunde röra oss fritt på lika villkor. Tyvärr ser världen inte ut så, fru talman, utan vi kommer inom överskådlig tid att behöva en reglerad invandring vilket kommer att innebära att många människor förhoppningsvis får möjligheten att söka sig en bättre framtid och få skydd i Sverige. Men det kommer också att innebära att en del människor måste lämna landet.

Många av oss i utskottet var i Skellefteå och diskuterade häromveckan. Vi för också diskussioner på debattsidorna i tidningarna och här i kammaren. Oavsett var vi för diskussionerna är det svårt att försöka skapa ett rättssäkert system som måste vara lika för alla men där vi också har att hantera saker som inte är likadana. Vi måste ha ett fyrkantigt system där lagarna gäller lika för alla för att det ska vara rättssäkert och för att vi ska veta vem som får stanna och vem som inte får stanna. Samtidigt är det omöjligt att i en lag med de grundläggande kraven kunna förutse alla händelser i alla skeenden och alla familjesituationer och i alla delar av världen. Därför är det oerhört viktigt att vi hanterar lagstiftningen och fortsätter debatten på ett seriöst sätt och inte hattar med den fram och tillbaka.

Det är därför ganska förvånande att man ständigt i den migrationspolitiska debatten hör framför allt oppositionspartierna kräva att mer och mer ska göras och att det ska göras väldigt snabbt. Det finns ingen tid för eftertanke. Det finns inte tid att försöka skapa sig en bild av vad som faktiskt måste göras, seriöst utreda det och sedan komma med förändringsförslag. Allting ska ske här, allting ska ske nu och allting ska ske snabbt.

Det är mycket i linje med hur oppositionen hanterade detta under förra mandatperioden, när man faktiskt satt i majoritet. Då antog man en tillfällig asyllag som vi ser många konsekvenser av i dag och som inte blev vad man hade tänkt. Oppositionens partier står bakom de flesta av de regler som gäller i dag, och de är inte beredda att invänta seriösa utredningar för att få ett system som är sammanhållet och som gäller lika för alla. Man vill dundra på i förtid utan att tänka efter före.

Oppositionen visar med tydlighet vad det får för konsekvenser. Vi har många människor som fortfarande är gömda i landet och som fortfarande är papperslösa. Det är en situation man trodde att man skulle komma till rätta med genom hastiga beslut fattade mitt i natten där man snabbt antar en lag som ska vara tillfällig. Den tiden med alliansregeringen är tack och lov över. Vi vill i stället arbeta med seriösa utredningar och få tydliga regleringar för framtiden så att man vet vad som gäller och att det är långsiktigt. Vi är också beredda att ändra saker som blir fel, men efter en tydlig utredning.

Fru talman! Det är också viktigt att i dessa ekonomiska orostider slå fast en sak: Att människor kommer till Sverige innebär inte att någon här förlorar ett arbete. Jag vore tacksam om oppositionen också tydligt vill göra den markeringen, för jag tror att det finns en stor oro i landet. Vi ser ju att allt fler människor förlorar sitt arbete, och då finns risken att det uppstår spänningar. Man ser att människor kommer till Sverige, och samtidigt har man förlorat sitt jobb.

Dessa två saker står inte i motsats till varandra. Trots att både Vänsterpartiet och Socialdemokraternas företrädare här gjorde en socialistisk återuppväckelse i retoriken, tror jag att man ändå i grund och botten svär sig till marknadsekonomin och därmed anser att det inte finns begränsningar för hur många arbeten vi kan skapa i landet, det vill säga att vi kan skapa fler arbeten genom att använda just marknadsekonomin.

Det är också viktigt att slå fast att de som har kommit hit som arbetskraftsinvandrare efter den 15 december inte har tagit arbeten från någon som redan hade ett arbete. I många fall – i de absolut flesta fallen – har de täckt upp där vi själva i Sverige faktiskt inte har haft tillräckligt med arbetskraft. Trots att man på många ställen förlorar arbeten och att vi ser oroväckande många varsel som kommer att få allvarliga konsekvenser framöver, finns det fortfarande områden på den svenska arbetsmarknaden där vi har en arbetskraftsbrist och där vi kan se att arbetskraftsinvandringen fyller en mycket viktig funktion.

Fru talman! Det är också viktigt att lyfta fram samarbetet inom Europeiska unionen. Här är jag bland annat glad för det arbete som Tobias Billström som migrationsminister har gjort under flera år vid möten i ministerråden i Europeiska unionen. Han har hela tiden lyft upp att vi är öppna och humana i Sverige och att många kommer hit för att få skydd och nya möjligheter för framtiden, men han har också lyft upp att många av våra vänner runt om i Europa kunde vara med och ta ett större ansvar och också öppna sina gränser betydligt mer. Summa summarum inom Europeiska unionen kan vi låta många fler människor komma hit och vara med och bygga det framtida Europa.

Vi vet också att den tidigare socialdemokratiska regeringen gärna talade om detta i de svenska medierna, men av det vi har hittat i dokumentationen har man aldrig lyft upp dessa frågor tidigare på mötena i ministerråden i Europeiska unionen, vilket jag beklagar. Det här visar också på en tydlig skillnad mellan de partier som styr landet i dag. Vi har försökt att hålla en tydlig linje med väl genomarbetade förslag och också drivit frågan på alla arenor där vi kan. Migrationsministern gör det på sina arenor, och jag som en av ledamöterna i OSSE:s parlamentariska församling lyfter ständigt upp denna fråga. Det sker inte ur ett perspektiv

att vi ska försöka begränsa en invandring till Sverige utan utifrån ett perspektiv att många fler kan följa Sveriges i många fall goda exempel.

Vad vill då oppositionen? Man har varit med om att anta en ny instans- och processordning – samtliga sju partier stod bakom denna – men man har ägnat de senaste två åren åt att försöka ändra på reglerna. Det kan vara lätt att lyfta upp olika öden och att lyfta upp olika situationer, men det är svårare att förklara hur man ska få fram regler som gäller lika för alla utan att ständigt pilla i lagstiftningen.

Vad är det som ska gälla för att få komma hit? Är det vad vi har varit överens om i den svenska rätten? Om man har kommit hit, stannat och hållit sig undan Migrationsverket, om man har levt här tillräckligt länge som papperslös, ska det vara anledning att få stanna? Det verkar tydligen så på oppositionen. Det innebär att det är oviktigt vilka lagar och regler vi har för vilka som ska få stanna. De vet ändå att de med tiden kommer att få stanna eftersom det är andra skäl än lagar, regler och seriösa utredningar som gäller. Det innebär också, fru talman, att man har åsidosatt allt vad rättssäkerhet heter. Helt plötsligt kommer ärenden att behandlas olika. Den som snabbt accepterar ett avslag och återvänder hem får inte samma möjligheter som den som väljer att stanna utanför lagstiftningen.

Det här är aldrig lätta frågor att hantera, men det vore klädsamt av oppositionen att i någon del klargöra hur en lagstiftning skulle komma att se ut. Det är alltid lätt att skriva en reservation eller komma med ett särskilt yttrande och i generella termer prata om paradiset på jorden. Det är svårare att beskriva paradiset på jorden i praktisk lagstiftning som ska gälla lika för alla.

Fru talman! Det finns också all anledning att sätta ett internationellt fokus på Sverige och svensk migrationspolitik, där vi faktiskt på de allra flesta punkter sköter oss mycket väl. Vi har en öppen och generös politik. I många delar av världen tittar framför allt liberala krafter, som inte ser människor som en belastning utan som en tillgång, på Sverige och hur vi gör för att vara så öppna och generösa. Vi vet att det har kommit många lagförslag i den amerikanska kongressen och senaten. De har försökt att se över hur de ska kunna ta ett större ansvar för människor som behöver fly från Irak på grund av säkerhetssituationen – som är långt ifrån tillräckligt bra även om den har blivit bättre. Sverige ses som ett föredöme, och i många delar har den svenska migrationspolitiken hyllats.

Fru talman! Allt är inte perfekt. Vi vill utreda saker och ting seriöst. Vi är beredda att göra förändringar när vi ser att misstag uppkommer. Men vi tänker inte, fru talman, börja plocka i lagstiftningen så att den återigen blir rättsosäker och där opinionens vindar, som är omöjliga att förutspå, får avgöra vem som får stanna här. Lagar och regler ska gälla lika för alla så att vi kan skapa en rättssäkerhet för framtiden.

(Applåder)

Anf. 6 KALLE LARSSON (v) replik:

Fru talman! Ibland är det lite svårt att veta var man ska börja någonsans, men kanske i den avslutande meningen om att utreda seriöst och inte låta opinionen påverka hur lagstiftningen ser ut. Det är en märklig inställning för en demokrat att säga att människors åsikter inte ska ha någon betydelse för vilka lagar vi har.

Vi har en annan uppfattning. Vi lyssnar på vad människor har för åsikter och försöker utforma politiken efter detta.

Jag noterar också att Fredrick Federley klagade, kanske man kan säga, på oppositionspartierna och sade att oppositionen vill att mer och mer ska göras och att det ska göras snabbt. Detta var tydligen dåligt. Med dagens inställning i regeringen är det en begriplig kritik. Det regeringen just nu gör är snarare med devisen att mindre och mindre ska göras och att det ska göras långsamt.

Det är så som er politik i dag ser ut. Det händer ingenting när det gäller asylprocessen. Man kan förstås hänvisa till en utredning. Låt mig gissa att den kanske också blir lite försenad. Det har hänt några gånger tidigare att utredningarna blivit försenade. Jag tänker därför ge Fredrick Federley chansen i dag att tala om vad Centerpartiet vill ändra på. Det vore intressant. Vad vill Centerpartiet ändra på i den nuvarande lagstiftningen? Ingen behöver känna sig bunden – jo, kanske lite bunden ändå – till att jag vid senare tillfälle tar upp detta och säger att det inte blev som Fredrick ville och undrar hur han tänker nu.

Känn dig så fri du kan att säga vad Centerpartiet vill göra. Vi har redan förstått utifrån det betänkande vi diskuterar i dag att när det gäller könsrelaterad förföljelse är det ingenting, när det gäller homosexuellas rätt till skydd är det ingenting särskilt, när det gäller väpnad konflikt är det ingenting och när det gäller Frontex är det ingenting särskilt. Vad är det för politik Centerpartiet egentligen driver? Vad har ni för åsikter? Vad vill du ska ändras?

Anf. 7 FREDRICK FEDERLEY (c) replik:

Fru talman! Man kan tolka opinion som opinion. Jag pratar inte om folkmajoritetens vilja eller önskan, utan jag pratar om opinionsströmningar. Det verkar som om Kalle Larsson längtar tillbaka till den tiden när Utlänningsnämnden avgjorde ärenden. Det handlade om vem som fick flest rubriker – den familjen kunde få stanna. De som inte fick rubriker, inte hade de kontakterna, inte hade den hjälpen, fick lämna landet.

Det handlar om att skapa ett system som inte påverkas direkt av några tidningsartiklar utan som faktiskt bygger på rättssäkerhet och på en juridisk grund. Jag tror att Kalle Larsson mycket väl förstod detta men passade på att ge ett tjuvnyp – som sig bör i debatten.

Att göra saker och ting seriöst handlar om att inte låta saker och ting pågå snabbt. Är Kalle Larsson nöjd med de effekter som den tillfälliga lagstiftningen fick som han var aktiv med att ta fram? Tycker Kalle Larsson att konsekvenserna av att ha en tillfällig lagstiftning var rimliga? Hade det inte varit bättre att hantera detta på ett annat sätt med en ordentlig diskussion långt tidigare än vad Kalle Larsson klarade av att föra fram?

Vad vill Centerpartiet? Tack och lov kommer Kalle Larsson snart att få svar, men jag är beredd att beröra ett antal punkter. Om några veckor har vi en partistämma i Örebro. Vi kommer bland annat att diskutera migrationsfrågor. Vi vill som en del till exempel se över vad som menas med särskilt ömmande skäl. Vi i Centerpartiet har i många ideella krafters arbete som ombud sett att vi inte är helt nöjda med hur den lagstiftningen har kommit att tolkas. Därför har det väckts många förslag internt i partiet på att se över frågan, men vi vill inte rusa i förväg och slå fast att

vi ska gå precis den vägen innan utredningen har kommit. Det är ett exempel på en av de bitar som det finns all anledning att se över, bland många andra.

Anf. 8 KALLE LARSSON (v) replik:

Fru talman! Eftersom Fredrick Federley är vänlig nog att faktiskt svara på frågan och ger åtminstone ett exempel på vad Centerpartiet kanske vill ändra på efter sin stämma ska jag svara på hans fråga. Är jag nöjd med den tillfälliga lagen? Nej, jag hade hellre sett en allmän amnesti, som var det vi krävde, som skulle ha gett alla som inte var skyldiga till brottslighet rätt att stanna i Sverige. Det är ett krav som vi fortfarande driver. Det är Fredrick Federley och, tror jag, de flesta här i kammaren medvetna om.

Är jag tillräckligt nöjd för att säga att lagen inte var misslyckad? Ja, det är jag. Runt hälften av de 30 000 som sökte fick stanna. Det är personer som inte hade fått stanna annars, personer som var misshandlade i den tidigare asylprocessen. Det var personer som hade goda skäl att stanna och mycket djupa rötter i Sverige som fick möjlighet att börja bygga en framtid här. Det är svårt att vara missnöjd med det. Vad var alternativet? Att de skulle utvisas eller fortsätta att leva gömda tror jag inte att ens Fredrick Federley tycker är en särskilt bra ordning.

Fredrick Federley sade att han skulle vilja höra hur vi skulle vilja att lagen såg ut. Jag gissar att han inte vill att vi läser upp några lagtexter, för det medger inte den ganska korta repliktiden. Men jag tycker att han helt enkelt kan fullfölja det resonemang han har haft i medierna de senaste dagarna och inte bara ombilda regeringen utan låta den avgå. Överlämna regeringsmakten, så ska vi gärna använda departementen för något konstruktivt och komma tillbaka med en lagstiftning som faktiskt uppfyller de internationella konventioner som vi har undertecknat, för det gör inte vare sig den lagstiftning eller den praxis som i dag finns i Sverige.

Jag ska avsluta med att trots allt ge beröm till Fredrick Federley för att han inte krävde någon borgfred. Jag tycker att det alldeles för ofta blir inte bara borgfred utan "borgarfred" – en fred på borgerlighetens villkor, och det kommer vi nog inte att gå med på under det här ordförandeskapet, lika lite som under något annat ordförandeskap.

Anf. 9 FREDRICK FEDERLEY (c) replik:

Fru talman! Kalle Larsson gav just väljarna ett av de absolut viktigaste argumenten för att inte rösta på oppositionspartierna i nästa val. Ena sekunden säger han att han inte är nöjd med en tillfällig lag och att man inte bör hantera saker och ting så, och i nästa sekund säger han: Ge oss bara makten, så ska vi se till att det händer mycket mer! Jag blir djupt orolig för vad detta skulle få för konsekvenser för framtiden. Vi vet också att det var på grund av samarbetet bland de tre partier som nu är i opposition och längtar till regeringsmakten som man inte kunde få till stånd någon allmän amnesti.

Jag tillhör ett parti som tyckte att det hade varit rimligt med allmän amnesti innan man gick över till den nya instans- och processordningen för att få en nollställning i systemet. Att göra det i efterhand får precis samma konsekvenser som att göra små tillfälliga lagändringar som luck-

rar upp lagstiftningen. Den får inte trovärdighet och konsekvens, och den är inte rättssäker.

En följdfråga skulle ha varit – om det hade funnits en sådan möjlighet – hur ofta man då ska ge amnestier. Är det med jämna mellanrum, med en indirekt uppmaning att inte följa svenska regler? Den debatten får vi dock ta vid ett annat tillfälle.

Jag skulle vilja se en borgfred under EU-samarbetet, men jag vet att Kalle Larsson i varje fall inte skulle följa den. För honom är det viktigare att driva en icke-konstruktiv oppositionspolitik än att låta regeringen arbeta i fred och leda konstruktiva ministermöten som leder till framgångar på migrationsområdet. Det är lätt att säga att man är rädd för de olika ländernas migrationspolitik, men att vara med och försöka driva den i rätt riktning – vi har nu chansen, makten och inflytandet i Europeiska unionen – är man inte beredd till. Där sätter jag ett betydligt större hopp till Socialdemokraterna, som åtminstone emellanåt har visat sig regeringsdugliga, och till Miljöpartiet, som faktiskt brukar vara det bland oppositionspartierna som är den mest konstruktiva kraften.

(Applåder)

Anf. 10 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik:

Fru talman! Fredrick Federley är orolig över hur vi i oppositionen ska kunna klara av att samarbeta om vi vinner makten 2010. Jag tycker inte att han behöver vara särskilt orolig. Dels har vi lagt fram 17 budgetar tidigare, så vi har samarbetat. Dessutom kan man fråga sig hur det såg ut innan alliansen vann valet 2006. Då samarbetade faktiskt Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna med Miljöpartiet och Vänsterpartiet i många av de frågor som vi tar upp i dag. Många av de frågorna var det faktiskt också kristdemokrater, centerpartister och folkpartister som motionerade om under förra mandatperioden. Men så vann man valet, och helt plötsligt verkar man ha ändrat åsikt.

Därför är det konstigt att det är just en centerpartist som står här och tycker att det är märkligt att vi har skilda åsikter. Vi har tolv gemensamma reservationer. Det är en bit på väg. Jag tror att vi har många grundläggande värderingar som vi är överens om när det gäller hur man ska föra en bra och rättssäker asyl- och migrationspolitik.

Sedan var det frågan om tid för eftertanke och att seriöst utreda. Några av de frågor som vi diskuterar är faktiskt seriöst utredda, exempelvis barns rätt till skolgång. Tycker inte Fredrick Federley att det var en bra utredning om detta som kom för några år sedan? Varför har vi inte ett förslag i riksdagen som innebär att alla barn, oavsett om föräldrarna har varit inne i en asylprocess eller inte, får möjlighet att gå i skolan utan rädsla för att polisen ska komma och hämta dem?

När det gäller vård för papperslösa finns en annan utredning, som vi trodde skulle komma före förra sommaren. Man lovade faktiskt att en sådan utredning skulle komma. Fortfarande vet vi inte om den kommer eller inte, och det har nu gått ett år. Någonstans måste något hända! Man kan inte bara säga att man håller på att utreda. Man måste också visa att man vill ändra sådant som man tycker är fel.

Vi vet att det finns partier i alliansen som tycker att papperslösa ska ha rätt till vård på lika villkor.

Anf. 11 FREDRICK FEDERLEY (c) replik:

Fru talman! 17 budgetar klarade den nuvarande oppositionen av att prestera. Vi kunde alla följa precis hur de budgetförhandlingarna gick. Det var på DN Debatt, i Expressen, i nattliga manglingar och så vidare. På ett helt oseriöst sätt hanterade man Sveriges budget. Denna regering vill inte hantera den så, utan vi för diskussionerna efter seriösa samtal i partierna. Sedan presenterar vi en budget som är sammanhållen och väl avvägd. Särskilt i dessa tider borde det vara viktigt också för oppositionen att faktiskt hantera rikets finanser seriöst. Det är kanske också det som gör att tre fjärdedelar av Sveriges befolkning faktiskt tycker att nuvarande regering gör ett bättre arbete på den här punkten än vad oppositionen skulle göra.

Jag vill rikta en fråga till Magdalena Streijffert, som ändå representerar Sveriges största parti: Vad är viktigast för Magdalena Streijffert – är det att driva en oppositionspolitik där man försöker knipa billiga poäng, eller är det att sluta borgfred, så att vi kan låta vår migrationsminister Tobias Billström nå svenska framgångar i detta? Magdalena Streijffert vet lika väl som alla andra i kammaren att det finns en ganska stor skillnad mellan länderna i Europeiska unionen när det gäller varthän man vill föra migrationspolitiken. Det är ingen hemlighet att det finns starka krafter i Europa som vill sluta gränserna och bygga högre murar.

Om Magdalena Streijffert menar allvar med de ganska fina formuleringarna i sitt anförande vore det väl rimligt att hon slöt upp bakom migrationsministern under detta halvår för att nå dit som jag vet att hon också vill. Är det makten som lockar mest, eller är det verkliga politiska framgångar för en öppen, human, rättssäker och generös flyktingpolitik i Europa?

Anf. 12 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik:

Fru talman! Jag vill först kommentera detta om att det skrevs debattartiklar och huruvida vi var överens eller inte när vi regerade. Jag ser många debattartiklar från Moderaterna om asyl- och flyktingpolitik, och sedan ser jag kommentarer där övriga allianspartier inte håller med. Det sker väldigt öppet. Man har faktiskt olika åsikter också i alliansen. Det vore klädsamt om man också kunde erkänna det.

Som Fredrick Federley var inne på i sitt anförande handlar det också om att skapa arbeten. Jag tror inte att det finns ett fast antal arbeten, utan det finns möjlighet att se till att alla får möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden. Men den politik som förs i dag, med skattesänkningar med 82 miljarder för dem som redan har i stället för att satsa på utbildning och kompetensutveckling så att de som nu blir arbetslösa kan komma tillbaka i arbete, är väldigt olycklig. Det är klart att det är de som står längst från arbetsmarknaden som får det svårast.

Sedan tänker jag faktiskt svara på Fredrick Federleys fråga. Jag tycker att det är oerhört viktigt att se till att vi får en rättssäker, human och människovärdig asyl- och flyktingpolitik i Europa. Jag är bara orolig för den utveckling som sker, precis som Fredrick Federley. Ibland är jag inte heller helt överens med Tobias Billström och den svenska regeringen om vad vi i Sverige ska tycka för något.

Den kritik som förs fram angående Frontex måste tas på allvar. Jag tycker inte att Sverige har lyft fram den frågan. Rätten att söka asyl är så viktig, och då måste vi ha organ inom EU som ser till att den följs. När det inte sker måste vi göra något åt det.

Det handlar också om exempelvis förvarsfrågan. Är det rimligt att människor, barn, på lösa grunder sätts i förvar under 18 månader? Det var faktiskt också den svenska regeringen med och fattade beslut om.

Tyvärr kommer jag inte att vara i riksdagen under hösten, men jag hoppas och tror ändå att vi tillsammans under ordförandeskapet kan se till att det blir en politik som vi alla kan stå för. Men om det inte skulle bli det, Fredrick Federley, måste vi fundera på om vi tycker att det fungerar bra.

Anf. 13 FREDRICK FEDERLEY (c) replik:

Fru talman! Jag vill börja med att gratulera Magdalena Streijffert, för jag vet anledningen till att hon inte kommer att vara här. Hon får säkert en kompetent efterträdare som står fast vid de ord som jag tyckte att jag fick från henne nu. Magdalena Streijffert gjorde klart att det för Socialdemokraterna är viktigt att nå tydliga politiska resultat för att få en rätts-säker, öppen, generös och human flyktingpolitik i hela Europa.

Att vilja trycka på för större framgångar är väl inget problem. Problemet är om man skulle göra det till att driva opportunistisk oppositionspolitik i ett läge när vi behöver samla oss för att få största möjliga politiska kraft.

Anf. 14 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Fru talman! Fredrick Federley sade att Miljöpartiet brukar vara konstruktivt, och det stämmer. Finns det problem måste de naturligtvis lösas. När vi nu har sett att det görs en tolkning av utlänningslagen som inte stämmer överens med den som vi hade förväntat oss har vi ett problem, och då måste vi lösa det.

Fredrick Federley säger att det måste göras med eftertanke, att det inte får gå för fort etcetera. Det är klart att det måste göras med eftertanke och att det inte ska gå för fort. Men det har tagit väldigt lång tid hittills, för problemen har vi sett på ett tidigt stadium. Vi hade kunnat avancera mycket snabbare för att ändra tolkningen av utlänningslagen.

Fredrick Federley undrar också hur den lag ska se ut som vi vill ha. Om man läser lagtexten är det egentligen inget fel på den. Själva lagtexten är egentligen rätt bra. Men sedan är tillämpningen en helt annan än den som vi förväntade oss. När medborgarna läser lagtexten ser de en lag som är bra. När EU-kommissionen, FN eller vem som helst läser lagtexten ser de en lag som faktiskt är bra. Men vi tillämpar den inte på det sättet.

Detta med synnerligen ömmande omständigheter har du, Fredrick Federley, redan sagt att Centerpartiet kan tänka sig att titta vidare på, och det är mycket bra – det är ett av problemområdena i lagen. Vilka andra frågor skulle du vilja lyfta upp särskilt nu under översynen när ni har fått den på bordet?

Anf. 15 FREDRICK FEDERLEY (c) replik:

Fru talman! Som jag sade – och jag står fast vid det – brukar Miljöpartiet vara en mycket konstruktiv kraft. Det är ett parti som är berett att ta ansvar och som har gjort det flera gånger oavsett hur majoriteten har sett ut. Det ska de ha en eloge för.

Min kritik av hastigheten i fråga om de förändringar man vill göra beror på att vi nu gör en översyn av instans- och processordningen. Jag anser att man bör invänta hela den utredningen, så att vi inte börjar plocka delar redan innan den kommer. Det kan få konsekvenser i andra delar när vi sedan får hela lagförslaget. Jag tycker att man ska hantera detta sammantaget. Jag tror att Bodil Ceballos i grunden delar den uppfattningen.

Sedan förstår jag att man vill gå fortare fram. Och tro mig – det är många gånger som jag i många ärenden vill gå fortare fram! Men jag har också förståelse för att om vi inte har en sammanhållen syn på detta är risken att konsekvenserna blir andra än vad vi hade tänkt oss.

Jag har också sett en del av de problem som finns, och jag delar uppfattningen att man kanske inte alltid tolkar lagstiftningen så som det var tänkt. Det är då vi har chans att tydliggöra det i skrivningar i samband med att vi gör översynen. Jag är inte främmande för att vi gör detta, men exakt i vilka detaljer vill jag låta vara osagt nu.

Några saker som vi åtminstone är beredda att lyfta upp till diskussion under partistämman, som kommer om några veckor i Örebro, är till exempel hur man utser ombud för den som är asylsökande för att få en tydlighet i detta. Det är inte för att jag inte tror att Migrationsverket klarar av det, men det kan bli en svårighet att förstå detta: Varför är det Migrationsverket, som är den andra parten, som utser ombudet för den asylsökande? Om vi pratar om att ha ett rättssäkert system med tydlighet tror jag att en del ligger i detta.

Jag vill också gärna lyfta upp ökat kvotflyktningantal och en rad andra saker, som kan vara förslag till partistämman.

Anf. 16 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Fru talman! Instans- och processordningen var vi helt överens om att vi skulle införa, och det är inte den som är problemet utan det är tolkningen, som jag sade tidigare.

Om man ser till sunt förnuft, som jag pratade om förut, är det inte sunt förnuft när vi först håller människor som har rätt att få stanna i Sverige på grund av anknytning i förvar ett antal månader och sedan skickar tillbaka dem. Det kostar hur mycket som helst i lidande. Det kostar ekonomiskt både för den personen och för svenska staten. Det är inte sunt förnuft, särskilt inte när lagtexten redan i dagsläget tillåter att människor får stanna här. Jag hoppas att du tar med dig frågan om förvar till Centerstämman, Fredrick Federley.

En annan sak som du kan ta med dig är frågan hur vi kan styra, eftersom det nu är domstolarna som gör bedömningarna. Hur kan vi styra vad Migrationsverket ska lägga fokus på? I regeringsskrivelsen och genom budgeten kan vi faktiskt styra, och där kan Centerpartiet vara mer aktivt.

I dagsläget är styrningen bland annat att man ska skicka ut folk väldigt mycket. Det är en klappjakt på dem som lever gömda här i landet men som egentligen skulle ha rätt att få uppehållstillstånd om de vågade åka hem och söka hemifrån. Det är någonting som du skulle kunna ta med dig.

En annan sak gäller ombuden. Jag talade med en flyktingadvokat här-omdagen som inte längre jobbar med frågan, och han sade att de inte får betalt. Vi har de ombud som vi betalar för. Migrationsverket och domstolarna kortar av och skär ned deras anslag. Det är också en fråga som du kan ta med dig.

Hur ska du lösa situationen för anhöriga?

Anf. 17 FREDRICK FEDERLEY (c) replik:

Fru talman! Det var många frågor – Bodil Ceballos är effektiv i att ställa dem. Jag ska försöka beta av dem och börjar från slutet.

Vi har i Centerpartiet fört en diskussion tillsammans med våra kollegor om ett försörjningsansvar för anhöriginvandring, om det var det som den sista frågan avsåg. Jag anser inte att det är direkt orimligt på något sätt. Den diskussionen ska vi fortsätta att föra.

Där finns det en kritik från oppositionen, och man har förslag med anledning av den skrivelse som vi nu diskuterar. Man säger rakt ut att vi bryter mot FN:s barnkonvention. Detta är då en tydlig kritik mot samtliga europeiska länder, om man säger att alla europeiska länder bryter mot FN:s barnkonvention, eftersom alla i någon bemärkelse har detta.

Det är en ganska grav kritik, som andra länder uppenbarligen inte delar och som jag inte heller delar. Man bör ställa sig frågan, vilket utredningen gör: Vad är det man kommer från, och vad är det man kommer till? Om man inte har möjlighet att ha en bra ekonomisk situation här, inte har möjlighet att skapa sig ett fritt liv här, är frågan: Är detta liv bättre än det man hade innan?

Det är många frågor som är svåra. Det kan också vara den diskussion som är lite problematisk att förstå ibland. Om du och jag kommer från samma land kan vi ha helt olika livsöden. Det kan vara så att du har varit politiskt aktiv men jag inte har varit det, vilket kan göra att du har skyddsskäl därför att du är politiskt förföljd medan jag inte har det.

Det här är också svårt att hantera i en debatt, men vi har bestämt tillsammans att vi ska ha en individuell prövning och inte en generell. Därför kan de här svårigheterna uppstå i enskilda ärenden.

Sedan var frågan hur vi ska styra Migrationsverket och myndigheter. Det finns många sätt att göra detta, dels via budgeten, dels genom regleringsbrev och så vidare. Om jag får sväva ut lite tillhör jag dem som tycker att vi borde ha ministerstyre så att vi kunde få en tydligare styrning och på ett helt annat sätt kunde jaga ministrar när vi tyckte att de gjorde fel.

Anf. 18 ULF NILSSON (fp):

Fru talman! För några månader sedan, mitt i vintern, hörde jag på radion en trafikvarning på motorvägen på E 6 i Halland. Det meddelades att ett tjugotal personer med ganska tunna kläder promenerade på väggen och skapade förvirring i trafiken. Bara någon stund senare meddelade polisen att ett stort antal irakiska flyktingar dumpats på E 6 mellan

Helsingborg och Halmstad. De tog sig till en polisstation, och de frusna och hungriga människorna berättade att de tänkte begära asyl i Sverige.

Man kan spekulera kring vilka människoöden som anas bakom en sådan händelse. Någonstans i Irak eller i något grannland, till exempel Syrien, har kanske en flyktingsmugglare berättat att om de bara kommer till Sverige ordnar sig allting med jobb och uppehållstillstånd, och om de betalar pengar blir resan ordnad.

Många av dem som har betalat kanske alla sina besparingar är säkert förföljda på grund av sina åsikter. Andra kanske helt enkelt vill skapa ett bättre och tryggare liv och hoppas på att kunna arbeta och tjäna pengar i ett land med trygghet.

Hur det än är känns det verkligen tragiskt att människor ska behöva ta sig hit eller någon annanstans under sådana omständigheter.

För en del av dessa människor kom efter ett antal månader naturligtvis det slutliga beskedet om att de måste återvända. Vi vet inte, men de kanske var lurade av dem som tog hit dem om hur lätt det skulle gå.

Det här är ett exempel på att migrationspolitiken, i en globaliserad värld med migrationsdrömmar, blir allt viktigare. Alliansregeringen har några grundläggande utgångspunkter som är viktiga för mig som liberal och som jag stöder: Öka den lagliga möjligheten att arbeta i Sverige! Garantera att asylansökan kan bli prövad i Sverige! Se till att det blir en snabb och rättssäker handläggning! Ha bra och värdiga rutiner för återvändande om en ansökan avslås! Och, sist men inte minst, öka samarbetet inom EU!

Sedan december har Sverige Europeiska unionens mest öppna arbetskraftsinvandring. Det är bra, eftersom både Sverige och EU på sikt har brist på arbetskraft. I Sverige är det arbetsgivarens bedömning av behovet av utländsk arbetskraft som ska avgöra om en människa får tillfälligt uppehållstillstånd med möjlighet till förlängning eller inte. Det är bra, för Sverige behöver arbetskraft, som på sikt saknas även om vi inte tänker på det i dag.

En grundläggande förutsättning – det tål naturligtvis att upprepas, eftersom en del säger motsatsen – när det gäller att invandra som arbetstagar är att de erbjudna anställningsvillkoren ska vara vad som gäller enligt de svenska kollektivavtalen och vad som är praxis inom yrket eller branschen.

Rätten att söka asyl är ovillkorlig i Sverige och i EU. Dessutom arbetar Sverige, vilket jag och vi i Folkpartiet verkligen stöder, för att fler länder i EU också ska ta emot flyktingar genom FN:s förmedling, UNHCR, från flyktingläger runt om i världen, det vill säga ge människor som inte har någon som helst möjlighet att ordna en egen resa till Europa en fristad. I dag är det bara sex länder – Sverige är ett av dem – som har det samarbetet med FN och UNHCR. Jag tycker att det arbete som regeringen gör i EU för att det ska bli fler länder är väldigt viktigt.

Fru talman! Den nya processordningen, som vi fick 2006, för asylprövning skulle ge en mer rättssäker process. Det är verkligen mycket som talar för att det har blivit så. Men samtidigt dyker det naturligtvis hela tiden upp exempel på bedömningar som får mig och många andra att reagera och fundera.

Ibland är det svårt att sortera i tidningsartiklar och så vidare vad som är sant och vad som inte är sant. Men visst funderar vi. Själv har jag bli-

vit alltmer övertygad om att till exempel reglerna för bedömning av särskilt ömmande fall behöver ses över, inte minst när det gäller barn.

På samma sätt tror jag att vi behöver ta en diskussion om tolkningen av Genèvekonventionen när det gäller sådana saker som begreppet väpnad konflikt och så vidare. Utan att lämna svaret i dag tror jag att man behöver diskutera det. Det är trots allt definitioner som är formulerade i en tid efter andra världskriget utan modern terrorism.

Regeringens utredare ska, som har sagts flera gånger i dag, redovisa sitt arbete i juni. Det är väldigt bra att regeringen har tillsatt denna utredning om vår nya asylprocess. Det är då viktigt, tycker jag, att vi allihop verkligen för en öppen och mycket ärlig diskussion om vilka förändringar i asyltagstiftningen som kan behöva utredas.

Även om det nu säkert finns anledning att diskutera förbättringar och förändringar måste jag samtidigt säga att jag inte känner igen verkligheten i Vänsterpartiets och Miljöpartiets svartmålande beskrivning av svensk flyktingpolitik. Man använder formuleringar som att det är pinsamt internationellt att Sverige gör si och så.

Sanningen är ändå – det är ingenting att slå sig för bröstet med, men det är ändå viktigt att påpeka – att enligt de siffror vi fick häromsistens låg Sverige 2007 och 2008 på andra plats när det gällde andelen asylsökande som får bifall. Hur den statistiken än blir i år kommer vi i varje fall att ligga i topp. Vi ligger på ungefär 45 procent i form av bifall samtidigt som vi är det tredje största landet när det gäller att ta emot flyktingar.

Visst kan vi diskutera saker som behöver förbättras, men att ge en bild av att Sverige skulle vara bland de sämsta i klassen i Europa när det gäller mänskliga rättigheter tycker jag är djupt orättvist. Det är klart att vi har en skyldighet att ge skydd till dem som på flykt undan förföljelse knackar på. Vi har också all anledning att välkomna dem som söker sig hit för att arbeta i yrken där det är arbetskraftsbrist. Samtidigt måste den svenska migrationspolitiken vara ordnad efter regler och principer, och det måste sägas att alla inte har rätt att bosätta sig här och att de som fått avslag faktiskt måste flytta härifrån.

Därför välkomnar jag arbetet, som en del i oppositionen har kritiserat, med att på olika sätt ha samarbetsavtal med länder om återvändande. Det ska naturligtvis vara samarbetsavtal som ska syfta till att återvändandet blir så tryggt och säkert som möjligt. Det handlar också om att ge våra myndigheter information om hur pass tryggt och säkert det är att komma tillbaka.

Jag stöder också tanken att ge ett ekonomiskt stöd till en del av dem som återvänder. Det gäller människor som kanske har fått fel information och betalat alla sina besparingar för att komma till Europa. Det är helt rimligt att ge dem ett visst ekonomiskt stöd för att de ska kunna komma tillbaka, om de kan göra det på ett säkert sätt och bygga upp ett tryggt liv.

Fru talman! I juni är det val till Europaparlamentet. Folkpartiet brukar kallas det mest EU-vänliga partiet i riksdagen. Och från Folkpartiets sida välkomnar vi verkligen den process som påbörjats i EU med inriktning mot en gemensam asyl- och migrationspolitik.

Medlemsländerna har ju en gemensam gräns utåt, och målet är att alla EU-länder ska acceptera de grundläggande internationella konventionerna om mänskliga rättigheter och flyktingars rätt. Därför borde det vara naturligt att en asylsökande behandlas på samma sätt oavsett om den

lämnas in i Grekland eller i Sverige, att den behandlas efter samma principer men med individuell prövning. Det är det som ligger till grund för Stockholmsprogrammet, som ska förhandlas under Sveriges EU-ordförandeskap.

En sådan gemensam europeisk asyl- och migrationspolitik måste då också vila på idén om en human flyktingpolitik. Den måste också följa tydliga regler för både flyktingar och arbetskraftsinvandrare. Dessutom – det är inte minst viktigt – måste ansvaret fördelas jämnare, så att fler länder tar ett större ansvar än i dag. I dag tar Sverige och några andra länder, som sagt, ett stort ansvar för flyktingströmmen till unionen, men andra länder i EU tar ett minimalt ansvar.

Målet med en gemensam asyl- och migrationspolitik är inte att minska Sveriges ansvar utan att höja nivån i EU som helhet. Både Europeiska unionen och Sveriges riksdag har uttalat just att målet är att öka möjligheten att ta emot flyktingar i EU. Dessutom är målet att ha en mer solidarisk fördelning mellan länder. Slutligen är det inte minst viktigt att ha en mer solidarisk politik med de fattiga länder som tar emot de största flyktingströmmarna i världen.

Då blir min fråga till framför allt Vänsterpartiet och Miljöpartiet: Hur kommer vi ens i närheten av dessa mål om vi avbryter samarbetet om migrationspolitiken inom EU? Vi har miljoner flyktingar under usla förhållanden i Sydafrika, i Etiopien, i Syrien och i många fler länder. Hur menar ni att EU ska kunna vara solidariskt gentemot utvecklingsländerna om det inte blir samarbete i Europa om flyktingpolitiken? Det här är ett av de många exempel som har nämnts där oppositionen inte lämnar något samlat alternativ när det gäller migrationspolitiken.

Det är många frågor som behöver besvaras, men först och sist, fru talman, ger migration både i form av flyktingar och arbetskraft Sverige och Europa mer positiva möjligheter än vad det ger problem. Det måste upprepas. Det får inte glömmas bakom alla olika politiska lösningar.

Med det yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet.

(Applåder)

Anf. 19 KALLE LARSSON (v) replik:

Fru talman! Ulf Nilsson säger att Folkpartiet är det mest EU-vänliga partiet i riksdagen. Vi är från Vänsterpartiets sida det mest EU-kritiska partiet och lika glada över det. Jag ska svara på Ulf Nilssons fråga: Hur ska vi få till stånd en bättre ordning i världen för flyktingar om vi inte gör det inom EU? Genom att göra det i hela världen, genom att låta det samarbete som sker inom FN:s ram vara det som är vägledande.

Problemet i dag är att både Sverige och stora delar av EU:s politik på det här området bryter mot UNHCR:s rekommendationer. Då får man ett problem. Om man ska förespråka en överstatlig politik inom EU som går emot de grundläggande konventioner som Sverige har undertecknat måste man på något vis välja. Vad är målet? Att vi skulle uppfylla internationella konventioner och de mänskliga rättigheterna? Eller var det EU-samarbetet i sig som var det viktigaste?

För riksdagens mest EU-positiva parti är det tydligen det sista. Det är synd, för Folkpartiet har en lång tradition som man skulle ha kunnat värna, både av internationellt arbete och av humanitärt arbete och arbete för mänskliga rättigheter i Sverige.

Jag ska dessutom ställa ett par frågor till Ulf Nilsson. Jag tror faktiskt att jag ska nöja mig med en för att göra det enkelt, så vi kan få ett svar också. Jag hörde Ulf Nilsson säga att på några punkter behöver nog lagen ses över. Det gällde synnerligen ömmande omständigheter, och det gällde begreppet väpnad konflikt.

Det är ett välkommet besked. Jag förstår att Ulf Nilsson i dag inte vill säga precis hur det ska bli. Men finns det några andra punkter där Ulf Nilsson och Folkpartiet vill ändra på lagstiftningen eller åtminstone se över den, där man inte är nöjd med hur det har blivit med den nya instans- och processordningen och hur den faktiskt används? Det är den fråga jag vill ställa.

Anf. 20 ULF NILSSON (fp) replik:

Fru talman! När det gäller helheten väntar jag naturligtvis som alla andra på utvärderingen. Jag har ärligt redovisat det som vi diskuterar i mitt parti som möjliga punkter att behöva ompröva, men vi väntar tills utredningen kommer. Det vore väldigt dumt att definitivt bestämma det.

En del saker som har förefallit tveksamma kanske är betydligt bättre och rättssäkrare än vad det har verkat när man har läst om det i tidningarna och hört talas om fall, och en del kanske är sämre. Ger inte utredningen svar på det som vi är osäkra om hoppas jag att vi kan gå vidare och fortsätta diskussionen och även använda utredningens resurser.

Jag vill därför inte ge något direkt svar på det. Det jag sade var helt enkelt att det finns inslag som vi behöver se och känna att vi är säkrare på än vad jag känner mig i dag när det gäller att det fungerar på ett rimligt sätt. Det är de exemplen jag nämnde.

Ett väldigt viktigt budskap från mig, och jag vet att det är från hela alliansregeringen, är att när den här översynen kommer ska vi ha en öppen diskussion. Det ska inte läggas i byrålådan. Det ska vara en diskussion som omfattar alla partier, även oppositionen.

När det gäller EU ska jag inte säga att Folkpartiet är det mest EU-positiva. Däremot sade jag att många brukar säga att Folkpartiet är det, och vi är väldigt positiva till det europeiska samarbetet.

Kalle Larsson faller här in i det gamla, får jag väl säga, Vänsterpartiets spår, nämligen att jämföra med något som inte finns, en utopi som inte finns. Kalle Larsson vill arbeta i världen. Det är bara det att just nu finns möjligheten att fatta bindande avtal om humanitärt mottagande, mänskliga rättigheter och gemensamma rättigheter när det gäller att söka asyl. De möjligheterna finns inom EU.

Hur mycket vi än har FN vet Kalle Larsson att det är frivilliga överenskommelser. Möjligheten att hitta ett reellt samarbete för flyktingar finns inom EU just nu, där vi befinner oss.

Anf. 21 KALLE LARSSON (v) replik:

Fru talman! Ulf Nilsson anklagar mig för att falla in i gamla vänsterpartispår. Det må vara hänt. Det är lite grann min uppgift. Det jag efterlyser är att Ulf Nilsson ska falla in i folkpartispår. Det hade varit väldigt välkommet. Då hade vi fått höra ett annat budskap, delvis annat än det vi får höra här i dag.

Det är klart att man kan vänta på utvärderingar och utredningar. Jag har all respekt för att man behöver göra på det viset. Skulle jag vilja

ändra lagen, och det vill jag på en mängd punkter, förutsätter det förstås att man ser över hur det ska gå till och vad som är de mest lämpliga formuleringarna. Inga av våra förslag från oppositionspartierna här i dag innebär ett beslut i dag precis om hur lagen ska ändras, på vilka punkter och till vad. Det förutsätter förstås ett arbete.

Skillnaden är att vi har åsikter som vi offentliggör. Det var därför jag letade lite grann efter vilka åsikter Ulf Nilsson och Folkpartiet egentligen har när det gäller den nya instans- och processordningen. Jag får fortfarande inga nya svar. Det handlar om synnerligen ömmande omständigheter som jag uppfattar att Ulf Nilsson tycker är för snävt, och det handlar om begreppet väpnad konflikt där jag uppfattar att Folkpartiet har ungefär samma uppfattning som vi inom oppositionspartierna.

Utfallet att det inte finns väpnad konflikt någonstans i världen med undantag för några små och få regioner i Afghanistan är inte en rimlig tolkning av den lag som vi gemensamt har arbetat fram. De punkterna tycker jag mig ändå höra i det Ulf Nilsson säger. Han får bekräfta eller förneka att så är fallet om han önskar.

Jag tror att tävlingen om vem som är mest EU-positiv får ni ha i fred. Jag vet inte vilka som deltar i den tävlingen heller. Tittar vi på EU:s flyktingpolitik i dag är det en politik som är väldigt svår att försvara. Det finns nästan inga kända exempel på att EU har kommit med förslag som har genomförts och som har gjort saker och ting bättre i Sverige när det gäller migration och flyktingpolitik. Det finns väldigt många exempel på att det har blivit tvärtom.

Att försöka försvara en sådan politik blir ett problem för Ulf Nilsson. Jag ställer upp på en debatt mot honom i vilket läge som helst om hur den europeiska flykting- och asylpolitiken borde se ut.

Anf. 22 ULF NILSSON (fp) replik:

Fru talman! Den europeiska unionen baserar sin flyktingpolitik på att internationella humana konventioner ska följas, Genèvekonventionen och olika tillägg. Allt fler människor ansluter sig till formuleringar som Sverige har stött under flera år om skydd på grund av sexuell läggning till exempel och könsförföljelse.

Jag fick inget svar på den fråga jag ställde redan i mitt huvudanförande från talarstolen, nämligen: Hur ska Europa kunna erbjuda ett skydd för många av de – inte för alla, det är inte möjligt – miljoner flyktingar som finns världen över om man inte samarbetar och träffar bindande överenskommelser som gör att alla EU-länder ställer upp på till exempel Genèvekonventionens principer? Där blir, tycker jag, Kalle Larsson svaret skyldig. EU-samarbete behövs inte minst av solidaritet med länder i den fattiga världen.

Anf. 23 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik:

Fru talman! Som socialdemokrat tycker jag att EU-samarbetet är oerhört viktigt, men jag kan ibland vara kritisk mot den politik som förs. Tidigare var asyl- och migrationspolitiken inom EU ett område där man sade att man skulle ha miniminivåer när man beslutade om ett antal direktiv. Utifrån det skulle medlemsländerna följa dessa direktiv. Det kunde handla om mottagande av asylsökande, om skyddsskäl, om familjeåterförening, och så vidare.

Vi ser i dag, när man gör en utvärdering av vad som sker, att inte ens de miniminivåerna lyckas alla medlemsländer uppfylla. Det är ganska få egentligen, tyvärr.

När man går från ett mellanstatligt samarbete till ett överstatligt måste det samarbetet bli bättre. Här ser vi socialdemokrater en fara, att en gemensam asyl- och flyktingpolitik inte gör att fler länder tar ansvar utan att det leder till att de länder som tar ansvar måste ta ett mindre ansvar. Det är lägre nivåer. Det blir sämre rättigheter för asylsökande.

Det är här någonstans vår oro tar sig uttryck. Först och främst är det viktigt att det finns verktyg för kommissionen att se till att medlemsländerna följer konventioner och de direktiv som det beslutats om.

Vad säger Ulf Nilsson och Folkpartiet om det, när vi ska besluta om Stockholmsprogrammet, visar sig att innehållet är sämre än det som vi upprätthåller i dag i Sverige när det gäller asyl- och flyktingmottagandet? Vad gör vi då?

Då finns det ändå ett alternativ, och det är att se till att medlemsländerna uppfyller miniminivåerna först, och sedan kanske vi ska ta en diskussion om hur en gemensam asyl- och flyktingpolitik ska se ut.

Anf. 24 ULF NILSSON (fp) replik:

Herr talman! Vad säger Ulf Nilsson om det går på tok i EU-förhandlingarna? Det är naturligtvis en hypotetisk fråga, men vi vet ju alla att Sverige med väldigt stor kraft driver detta om att ha höga krav på länderna när det gäller att respektera mänskliga rättigheter och flyktingskäl. Vi vet att de dokument som har formulerats, det vill säga Haagdokumentet och så småningom även den europeiska pakten som syftar fram mot Stockholmsprogrammet, talar om sådana saker som att alla internationella överenskommelser ska hållas.

Utgångspunkten måste alltså vara att försöka, och just nu finns det väl ingenting som tyder på att det blir sämre än tidigare i EU som helhet, utan allt tyder på att det blir bättre. Jag utgår från att Socialdemokraterna och Magdalena Streijffert stöder det arbetet, i motsats till Vänsterpartiet och Miljöpartiet som inte vill tro på samarbete med EU i den här frågan.

Min motfråga blir alltså: Håller inte Magdalena Streijffert med om att den enda möjligheten att skapa en bättre situation för flyktingströmmarna i världen är just att EU kommer överens om att solidariskt dela på flyktingmottagandet och höja det totala antalet, vilket man har formulerat att huvudmålet är i de här programmen? Håller inte Magdalena Streijffert med om detta?

Sedan kan man alltid spekulera i vad som händer om förhandlingarna pajar. Det är en senare fråga, men lösningen kan ju inte vara att ge upp samarbetet inom EU.

Anf. 25 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik:

Herr talman! Det är klart att jag håller med om att det är jättebra om EU kan skapa en bättre asyl- och flyktingpolitik som är rättssäker och human med den gemensamma asyl- och flyktingpolitiken som ska beslutas om till hösten.

Men jag är orolig för att de fina orden inte blir verklighet. Jag blir orolig när länder uttalar sig om att man vill begränsa möjligheterna för människor att komma till deras länder och söka asyl och att arbeta. Jag

blir orolig när vi har ett femtiotal europeiska människorättsorganisationer som säger att Frontex, ett EU-organ som övervakar våra farvatten, inte följer Genèvekonventionen och inte ser till att människor faktiskt får söka asyl. Jag blir orolig när det beslutas om att man inte ska få återförenas med sin kärnfamilj om inte de kan språket eller inte kan integreras på ett bra sätt.

Detta gör mig väldigt orolig för det innehåll som kommer att förhandlas om under det svenska ordförandeskapet. Jag tror att Sverige säkert kan driva på en hel del, men frågan är om vi verkligen kommer i hamn med det. Det är ju så att om Lissabonfördraget går igenom, vilket man också säger ska åstadkommas under det svenska ordförandeskapet, räcker det med att en majoritet av EU:s 27 medlemsländer ställer sig bakom ett förslag för att det ska gå igenom.

Blir inte Ulf Nilsson lite orolig över den utveckling som nu sker i samband med lågkonjunktur och en ekonomisk internationell kris, när människor blir rädda och börjar stänga gränserna? Jag blir i alla fall det, och därför kritiserar vi Sveriges hållning. Vi tycker att man kanske borde vara mer orolig och föra upp dessa frågor mer – inte bara som fina ord i en text utan också i praktisk handling.

Anf. 26 ULF NILSSON (fp) replik:

Herr talman! Jag är av den övertygelsen att en massa internationella frågor, till exempel miljö, säkerhetspolitisk trygghet och flykting- och migrationsströmmar, måste lösas genom organiserat internationellt samarbete, annars fungerar det inte.

Det finns ett antal enskilda frågor där man kan ha en annan uppfattning och där man kan kritisera EU:s politik, men vi såg ändå till exempel när vi hade diskussionen om Grekland som behandlade sina asylsökande på ett ovärdigt sätt att de stämdes inför Europadomstolen, att kommissionen reagerade och så vidare.

När det gäller alla dokument vi har sett hittills kan man naturligtvis säga att det är oerhört viktigt att bevaka att de fylls med ett konkret innehåll, men det här är en bred överenskommelse. Magdalena Streijffert var själv tillsammans med mig nere i Bryssel på en konferens om migration, och det är inte många delegater, varken från EU-parlamentet eller från de nationella parlamenten, som ifrågasätter inriktningen att EU som helhet ska ta emot fler flyktingar.

Visst – det är viktigt att Sverige bevakar detta, och jag har egentligen inte uppfattat att Socialdemokraterna hittills har haft så mycket att invända mot de budskap som den svenska regeringen och migrationsministern haft med sig när de förhandlat i Bryssel om dessa frågor. Det är det som är utgångspunkten, och det är ingen tvekan om var Sverige står: Internationella konventioner ska gälla, och det ska finnas en garanti för en individuell prövning även om vi får ett gemensamt asylproblem. Detta är väldigt väsentligt för att Sverige ska kunna fortsätta tillämpa en human behandling.

Det är denna väg vi måste gå, och jag är optimistisk. Blir det inte tillräckligt bra överenskommelser får vi beklaga det och gå vidare, men det är den väg vi måste gå. Det är inom det europeiska samarbetet vi kan åstadkomma något i den här frågan.

Anf. 27 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Ulf Nilsson vänder sig till Miljöpartiet och Vänsterpartiet i sitt anförande. Det handlar bland annat om att vi säger att det är pinsamt med den svenska asylpolitiken. Ja, jag tycker att det är pinsamt när vi skickar människor till Eritrea och till krigets Afghanistan och när vi inte följer UNHCR:s rekommendationer. Det kommer jag att fortsätta att tycka och hoppas att vi kommer att förändra vår politik på det området.

När det gäller samarbetet med EU-länderna på migrationsområdet säger inte Miljöpartiet nej till samarbete. Miljöpartiet säger inte nej till minimiregler, men vi säger nej till en totalharmonisering av den gemensamma asyl- och migrationspolitiken, eftersom det innebär att vi inte kan ha bättre och generösare regler själva. Det säger vi nej till, och det kommer vi att fortsätta att säga nej till.

Om regeringen under ordförandeskapet gör ett bra jobb och lyckas lyfta nivån på det som nu föreligger som förslag i EU-länderna kommer vi naturligtvis att heja på det. Men om regeringen lägger sig platt och släpper igenom frågor som vi tycker är fel kommer vi att protestera. Det är självklart.

Jag skulle vilja fråga en annan sak som handlar just om den cirkulära migrationen. Vad våra gröna vänner i Europa och även många andra kritiserar allra mest är nämligen att det alltför mycket liknar det gamla gästarbetarsystemet som innebar att man kunde få stanna år efter år och så helt plötsligt efter 20 år skulle man ta sin familj med sig och åka hem. Det måste vara möjligt att få ett permanent uppehållstillstånd i slutänden.

Jag skulle vilja höra Ulf Nilssons synpunkt i den frågan.

Anf. 28 ULF NILSSON (fp) replik:

Herr talman! Till att börja med vill jag upprepa vad några allianskolleger har sagt här tidigare: Det är väldigt uppskattat att Miljöpartiet genom att stödja lagförslaget om arbetskraftsinvandring har varit med och bidragit till att Sverige för tillfället, om man lägger ihop asylpolitiken och arbetskraftsinvandringen, har den öppnaste migrationspolitiken i Europa. Vi går före de andra europeiska länderna som begränsar arbetskraftsinvandringen till speciellt utvalda och kvalificerat utbildade människor. Det är positivt.

När det gäller frågan om samarbete inom EU har vi olika steg. Socialdemokraterna är väl i princip för samarbete inom EU, samtidigt som man målar en viss potential på väggen och menar att det verkar gå åt skogen hur man än gör. Inom Vänsterpartiet däremot är man allmänt skeptisk och vill inte ha ett samarbete. Miljöpartiet vill numera inte gå ur Europeiska unionen – vilket också är mycket glädjande om jag får fortsätta med vänligheterna – och det tycker jag är ett väldigt klokt beslut. De vill ha ett lite försiktigt samarbete.

Problemet är att om vi ska få EU att bli en stark och human kraft när det gäller att ta hand om flyktingar och låta flyktingar på ett rättssäkert sätt få sina fall prövade får vi nog på något sätt komma överens om vissa grundläggande gemensamma regler. Samtidigt är det viktigt att betona möjligheten till en individuell prövning som ändå gör att det inte blir för schablonmässigt.

När det gäller cirkulär migration vill jag säga att en av de fina sakerna med den arbetskraftsinvandring vi införde i Sverige just är att människor kommer in på ett lagligt sätt. Problemet är att vi har ett antal människor i Europa som har kommit in på ett olagligt sätt. Där finns det egentligen ingen annan lösning normalt sett än att de människorna, om det inte dyker upp något nytt verkställighetshinder, åker hem. Det är min grundsyn.

Anf. 29 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Cirkulär migration handlar ju inte om dem. Med den nya svenska lagen har man efter fyra år möjlighet att söka permanent uppehållstillstånd i Sverige. Det är väldigt viktigt att den möjligheten finns. Ska man bryta upp hemifrån och ta med sig hela sin familj för att flytta till ett annat land måste man veta att det finns en långsiktighet i det beslutet. I det gästarbetarsystem som har funnits på många platser i Europa har man alltså inte kunnat ha den långsiktigheten eftersom man inte vet att man kan få stanna för evigt. Jag menar att om barnen växer upp i ett land så är de lika mycket medborgare i det landet rent känslomässigt som i hemlandet eller kanske mer. Det gäller att veta att man någon gång kan få ett permanent uppehållstillstånd.

Den cirkulära migrationen i den tappning som vi har sett den hittills verkar inte ta upp den frågan. Jag hoppas att vår regering kan jobba med den för att få ett bättre förslag. Det här kommer ju att gå igenom. I en eller annan tappning kommer den cirkulära migrationen att gå igenom. Då är det bättre att det blir så bra som möjligt. Och det är oerhört viktigt att den inte försämrar vår lagstiftning. Eventuellt, om det blir en totalharmonisering, måste vi ju sänka våra ambitioner. Det kan vi väl ändå inte vilja.

Jag skulle vilja att du, om du kan, Ulf Nilsson, utvecklar det lite mer och vilka andra frågor inom asylpakten, migrationsdelen i Stockholmsprogrammet och allt det, som du tycker är viktiga att förändra utifrån det nu föreliggande förslaget.

Anf. 30 ULF NILSSON (fp) replik:

Herr talman! Det var bra att Bodil Ceballos preciserade den sista frågan. Det har ju varit en tragisk utveckling på många håll i Europa med, kan man väl säga, halvlegal arbetskraft som med myndigheternas goda minne har arbetat på olika håll och levt med bristande trygghet och risken att visas ut när klimatet ändras.

Sveriges lag om arbetskraftsinvandring innebär att man kan få begränsat uppehållstillstånd med möjlighet till förlängning och som sagt var med utsikten att få permanent uppehållstillstånd efter fyra år och så småningom också möjlighet till medborgarskap. Det finns ingenting som jag ser som skulle tyda på att Sveriges lagstiftning när det gäller arbetskraftsinvandring står i konflikt med EU:s. Däremot kan vi arbeta för att andra EU-länder på olika sätt skapar större möjligheter till långsiktighet för de migranter som kommer att arbeta i olika EU-länder. Men jag har inte hört någonstans att Sveriges lagstiftning skulle vara hotad av de förhandlingar som nu sker när det gäller migrationspolitik.

Vi har upprepat det många gånger så jag tror inte att jag ska gå in på för många detaljer när det gäller vad jag hoppas mest på i Stockholmsprogrammet. Migrationsministern kommer snart att tala här också.

Det viktiga är som sagt var att vi får bindande överenskommelser, att vi får en solidaritet mellan länderna, att vi utvecklar system även för ekonomiskt stöd till länder som utsätts för kraftigt flyktingtryck under vissa perioder och att vi framför allt får en garanti för att – och Sverige har flera gånger formulerat ingångar här – gränskontrollen, som visserligen är mycket viktig, inte får hindra människor från att söka asyl.

Dessutom har vi, för att upprepa det, samarbetet med FN-organet UNHCR om att fler länder ställer upp på att ta emot kvotflyktingar. Det är också ett väldigt viktigt inslag.

Anf. 31 LARS GUSTAFSSON (kd):

Herr talman! Det uppdrag i socialförsäkringsutskottet som jag har fått, att bli talesperson bland annat för migrationsfrågor, har varit väldigt intressant. Det är både upplyftande och nedslående och ibland förvånande.

Jag talar om de mejl som jag har fått när jag har gått ut och talat om att jag tror att det är väldigt viktigt att man värnar barns rätt. Då blir jag anklagad för att jag inte försvarar den svenska vita rasen. När jag försvarar apatiska flyktingbarns rätt att få stanna blir jag anmäld till Europadomstolen. Det är rätt intressant, eller hur?

Hur mycket det blir av det vet jag inte, men jag tycker att det kan vara bra att veta var vi befinner oss. Jag tror att vi ska vara försiktiga med att framställa svensk migrationspolitik på ett mer negativt sätt än det egentligen finns anledning till. Vi gynnar bara precis dem som vi helst inte vill ska äntra denna talarstol. Nu har jag sagt det i alla fall.

Detta betänkande behandlar en skrivelse om migration. Man kan inte tro det om man tittar på reservationerna. De är hela 56 stycken och spänner över ett mycket stort område. Det har vi redan kunnat notera i debatten.

Mycket av det jag skulle kunna lyfta fram har redan ventilerats. Därför avgränsar jag mig till några reflexioner över, i mitt tycke, den viktigaste frågan framöver. Det är översynen av den nya instans- och processordningen som kommer att presenteras i juni. Alla partier stod ju bakom den nyordningen och står väl fortfarande bakom den, även om vi har satt vissa frågetecken.

Det finns ett antal utestående frågor som kommer att beröras vid översynen. Det är migrationsdomstolarnas funktion, de asylsökandes ombud och många andra frågor.

Vi kristdemokrater får återkommande stöd i vår uppfattning att de asylsökandes ombud måste besitta en hög, eller rättare sagt högre, kompetens för att tillvarata de sökandes rättigheter. Det har framkommit att asylsökande har fått sin sak undermåligt prövad och handlagd, bland annat på grund av brister i ombudens kompetens och arbetssätt. Det är rent skrämmande uppgifter vi har sett i medierna. Det är rimligt att ombudens kompetens också är verifierad och att ombuden utses av domstol utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv. Jag tror att det är ganska enkla slutsatser.

När jag gick i skolan var geografi ett intressant område, tyckte jag i alla fall. När jag tittar på kartorna i mina barns geografibok känner jag inte igen mig alls. Det visar om inte annat hur gammal man är. Om man tittar på ett sådant land som Somalia exempelvis kan man se att det inom en 20–25-årsperiod var ett land. Nu visar det sig vara tre länder. I en region är man självständig och regerar själv, tror man i alla fall. I en annan del är man autonom, något slags Åland. I den tredje delen finns det ingen regering alls. Det är bara kaos. Det nya yrket där är väl pirat, har jag hört talas om. Det visar på vilken bild vi har när vi ska bedöma om människor ska återvända till sitt land. Det är inte så enkelt.

Då kommer vi in på det jag egentligen ska säga i frågan. Det är att en avgörande faktor många gånger är landkunskap och verklig kännedom om det enskilda landets politiska, kulturella och religiösa bakgrund. Migrationsverket har tidigare utfäst att man ska ha ett närmare samarbete med olika internationella organisationer. Det tycker jag är mycket bra. Problemet är bara att jag tror att man måste fortsätta att ytterligare förbättra detta arbete och stärka det för att göra de asylsökandes rätt att få sin sak rätt prövad starkare. Ibland tror jag faktiskt att det beror på brister i underlaget att man kan få domslut som sedermera är mycket svåra att få ändrade. Det visar sig att om det hade varit rätt ombud och rätt information vid det tillfället hade fler faktiskt fått asylskälen godkända. Jag tror att det är ett av skälen.

En annan frågeställning som har aktualiserats är frågan om synnerligen ömmande omständigheter, särskilt kopplat till barn, där man kan ifrågasätta om lagstiftarens intentioner att värna humanitära skäl har fått genomslag i de faktiska besluten.

Detsamma gäller helhetsbedömningar där ibland separata domskäl till synes inte vägts samman och därmed resulterat i avvisning av underåriga till länder som barnet har mycket liten koppling till, inga släktingar i och osäkra framtidsutsikter i.

Herr talman! Kristdemokraterna tycker att det är bra att riksdagen har fattat ett beslut om arbetskraftsinvandring som inte bara omfattar högutbildad arbetskraft. Vi arbetar för att detta också ska införas i EU:s övriga länder. Det finns goda skäl för detta. Ett är att öppna möjligheter för människor från andra världsdelar att finna en utkomst samtidigt som man stärker hemlandets ekonomi och i förlängningen kompetensnivån i ursprungslandet. Det kan ses som ett stöd till länder i andra världsdelar där människor finns och verkar. Det bidrar till Europas behov av arbetskraft och internationalisering, och det ökar också möjligheterna till utväxling av varor och tjänster samtidigt som konfliktytorna i världen minskar. Det senare är givetvis en långsiktig effekt, men det har visat sig vara avgörande för Europas moderna historia, som inte är så lång, genom att man minskar avståndet mellan nationerna och därmed också den friktion som kan uppkomma. I detta syfte måste EU:s länder gemensamt ta ett större ansvar för flyktingar från andra delar av världen.

Det finns några detaljer som jag anser att man bör se över när det gäller asylsökandes möjligheter att försörja sig. Jag ska ge ett exempel på ett nyligen uppmärksammat rättsfall från Kronoberg. En person som har ett arbete har fått ett avvisningsbeslut som inte kan verkställas. I detta läge får denna person inte fortsätta sin anställning tills han kan avvisas utan

hänvisas till socialbidrag. En sådan ordning stärker knappast arbetslinjen eller viljan till egenförsörjning.

Detsamma gäller hur länge ett verkställighetsbeslut kan gälla då det inte finns möjligheter till återvändande. Det finns möjligheter att se över detta av den enkla anledningen att det finns exempel där förutsättningarna varierar över tiden i exempelvis hemlandet.

Herr talman! Den viktigaste migrationspolitiken bedrivs faktiskt inte i Sverige, även om man tycker att det är tråkigt, utan den bedrivs faktiskt på andra ställen. Jag tänker på ett inslag i tv i går, men jag kommer inte ihåg vilket program det var. Det handlade om en kvinna från Somalia som arbetar för mänskliga rättigheter. Hon tvingades fly från sitt land och lämna kvar en tremånaders bebis.

Det bästa vi kan göra är att vara internationella och jobba för att mänskliga rättigheter upprätthålls i olika länder. Det visar sig att FN inte räcker. Vi kan bara titta på Kina, Nordkorea och en del andra mindre trevliga områden i vår värld. Det är också viktigt att vi arbetar för demokratiska principer eftersom demokratin är bräcklig. Men demokrati är det enda rimliga förhållningssättet för att mänskligheten ska klara sig på olika sätt. Därmed sagt att jag också är mot all protektionism som jag inte tror på. Där man stänger sig inne kan man utöva förtryck. Där det är öppet är det mycket svårare.

Kristdemokraterna tycker att det är särskilt viktigt att värna de mest utsatta bland asylsökande. Jag syftar givetvis på barns och familjers situation när de söker sig till vårt land. Barn kan inte ansvara för sina föräldrars val eller förutsättningar, men de har en särskild rätt att så långt som möjligt få vara tillsammans med sina föräldrar. Detta måste också genomsyra lagstiftning och regelverk även på migrations- och integrationsområdet. Det enklaste och mest självklara sättet att reflektera över detta är att vi som har fått gåvan att bli föräldrar tänker på våra egna barn. Det är också detta som utgör andan i barnkonventionen som är helt i enlighet med kristdemokratisk ideologi. Som kristdemokrat dristar jag mig till att hänvisa till ett ordstäv i Bibeln som säger: Anden gör levande, men bokstaven dödar. Detta innebär att paragrafer aldrig får gå före avsikten med lagstiftningen.

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet.
(Applåder)

Anf. 32 KALLE LARSSON (v) replik:

Herr talman! Lars Gustafsson säger att vi inte ska göra beskrivningen av svensk migrations- och flyktingpolitik värre eller mer negativ än vad den faktiskt är i verkligheten. Det kan vi säkert vara överens om. Sedan är vi nog oeniga om hur verkligheten faktiskt ser ut. Men det är klart att vi inte ska svartmåla. Det gynnar ingen här. Det ska vara sagt.

De jämförelser som jag har gjort har i första hand handlat om hur politiken ser ut i praktiken och de internationella konventioner som vi har undertecknat. Jag har inte jämfört så mycket med andra länder. Gör man sådana jämförelser hamnar Sverige trots allt på en ganska god position när det gäller bifallsfrekvenser. Inte minst är det glädjande att vi har en så pass snabbt stigande andel som faktiskt får flyktingstatus i Sverige i dag.

Vi har också en del mindre smickrande rekord, till exempel i fråga om antalet fällningar i FN:s kommitté mot tortyr där Sverige är världsledande för närvarande.

Jag tror att det också finns en annan lärdom. Vilket parti som än byts ut i riksdagen mot det parti som just nu står riksdagen närmast så vore det en förödande utveckling. Men jag tror faktiskt att det bästa receptet för att undvika det är att avvisa den typ av ”borgarfred” som det har talats om från regeringens sida och i stället lyfta fram de reella politiska motsättningar som faktiskt finns och visa att det finns reella politiska alternativ inom ramen för den parlamentariska församling som nu är vald och som förhoppningsvis ser ungefär likadan ut efter nästa val, även om vi gärna tar emot några röster till.

Jag ska koncentrera mig på en kort fråga. Det gäller frågan om försörjningskrav vid anhöriginvandring. Jag hörde hur Lars Gustafsson talade väl för familjens rätt att vara förenad. Hur blir det med försörjningskravet? Jag har hört uttalanden i medierna, men vi har inte fått några formella besked. Kommer det en proposition om detta?

Anf. 33 LARS GUSTAFSSON (kd) replik:

Herr talman! Vi har i Sverige infört den nya process- och instansordningen, vilket faktiskt är ganska unikt, för att öka rättssäkerheten. Jag tror därför att vi kan vara ganska stolta över att vi har en strävan att försöka följa olika konventioner. Sedan finns det delar i lagstiftningen som kanske inte har blivit som man hade önskat sig. Men det är en för stor diskussion att ta just nu.

Förslaget om försörjningskrav har gått ut på remiss, och remissvaren kom in för någon månad sedan och har sedan sammanställts. De visar på ungefär den tveksamhet som vi kristdemokrater har just när det gäller möjligheten till återförening och hur rättvist det är i detta sammanhang och även när det gäller om integrationen kommer att förbättras, vilket till och med integrationsministern tvivlar på i likhet med en majoritet av remissinstanserna. Därmed har vår uppfattning stärkts ytterligare när det gäller att det är tveksamt om detta kommer att få det syfte som detta innebär. Med tanke på de olika konventionerna är vi tveksamma till att införa detta.

Den här frågan förhandlas nu i Regeringskansliet, och jag tror inte att den kommer att komma på DN Debatt.

Anf. 34 KALLE LARSSON (v) replik:

Herr talman! Jag har all respekt för att man inte går ut på DN Debatt med den här typen av frågor. Man behöver ibland föra samtalen separat. Men jag hoppas att det inte försvagar Lars Gustafssons situation i dessa samtal. Men om den här regeringens proposition aldrig läggs fram kan jag i alla fall från vår sida utlova ett litet medmänsklighetspris till Kristdemokraterna. Jag tror nämligen att det är det partiet som just nu håller emot hårdast när det gäller att genomföra detta förslag. Om vi ses här om ett halvår i december i den årliga budgetdebatten och regeringen ännu inte har lagt fram detta förslag ska jag med glädje överlämna ett medmänsklighetspris till den företrädare – troligen Lars Gustafsson – som då företräder Kristdemokraterna.

Jag vill hinna med en liten fråga till, nämligen frågan om vilka andra ändringar i den nuvarande utlänningslagen och processordningen som Lars Gustafsson skulle vilja se. Jag noterade att Kristdemokraterna inte är helt tillfreds när det gäller frågorna om hur ombud utses, om synnerligen ömmande omständigheter och om synen på arbetslinjen i asylpolitiken. Finns det andra liknande frågor? Hur är det med synen på väpnad konflikt till exempel? Hur är det med synen på könsrelaterad förföljelse? Finns det andra punkter och områden där Kristdemokraterna redan nu vill säga att de inte är riktigt nöjda? Jag efterfrågar inga färdiga svar på vad man ska komma fram till, men jag vill veta – jag tror att det också är värdefullt för andra i kammaren – om det finns andra frågor där Kristdemokraterna inte är nöjda med den nuvarande ordningen.

Anf. 35 LARS GUSTAFSSON (kd) replik:

Herr talman! Den före detta ordföranden i vårt kvinnoförbund har en motion som behandlas i betänkandet där hon oroar sig för att detta inte skulle beaktas. Jag tror inte att det gäller lagstiftningen så mycket som att vara uppmärksam vid prövningen och ha utbildning för dem som ska pröva fallen, exempelvis vid asylprövningar, så att de är observanta på de rättigheter människor har att få stanna. Man har nämligen rätt att stanna om man riskerar att bli förföljd på grund av kön, läggning eller vad det kan vara. Detta finns redan i lagstiftningen, och behövs det någon skärpning eller någonting på utbildningssidan har jag inga problem med det.

Alla de frågor som Kalle Larsson tog upp i sitt replikskifte med Ulf Nilsson är sådana som ligger i paketet och där man kan komma fram till olika svar. Man får våga dem, utreda dem separat och se vad man kommer fram till. Jag tycker dock att jag var ganska tydlig med de uppfattningar jag räknade upp i mitt anförande, så jag tror inte att jag behöver kommentera det mer.

Anf. 36 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Det är naturligtvis som Lars Gustafsson säger: Vi ska inte svartmåla. Sverige är långt ifrån sämst i klassen när vi tittar på Europa. Det är därför vi är lite oroliga inför den harmoniserade asyl- och flyktingpolitik vi nu ska ha. Vi ser inte att vi går till en högre och bättre nivå, snarare tvärtom.

Här i Sverige jämför vi ofta asyl- och flyktingpolitiken i dag med hur den såg ut tidigare. Många människor i Sverige känner inte igen sig i dagens flyktingpolitik eftersom den såg så annorlunda ut tidigare.

Det är bra att Lars Gustafsson tar upp översynen och många av de problemområden som jag också ser. Jag hoppas mycket på att Lars Gustafsson och Kristdemokraterna håller fanan högt när översynen kommer och att ni ser till att det blir en förändring i lagstiftningen.

Lars Gustafsson tog också upp den internationella delen, att vi måste se till det som händer i andra delar av världen. Jag tog i mitt anförande upp klimatflyktingarna. Vi vet redan nu att öknarna breder ut sig i exempelvis Mali. Människor lämnar sina hem och tar sig mot kusten. Där får de inte heller några arbeten. De sätter sig i båten och kommer till Kanarieöarna eller någon annanstans, och där får de inte heller stanna.

Det här är människor som flyr på grund av ett förändrat klimat, men de har inget skydd i någon lagtext. Vad anser Lars Gustafsson om det?

Anf. 37 LARS GUSTAFSSON (kd) replik:

Herr talman! Först vill jag säga att jag tror att det är otänkbart att i denna kammare få majoritet för att försämra arbetskraftsinvandringen. Det faller på sin egen orimlighet.

När det sedan gäller den tidigare förda politiken och att inte känna igen sig kan jag relatera detta till när jag gömde fyra flyktingbarn i min bostad, olagligt, därför att de inte fick stanna av humanitära skäl. I dag, med den nya ordningen, hade de fått stanna. Med mina referensramar kan jag alltså inte hålla med om att det var så mycket bättre förr i tiden. Jag hoppas att det ska bli bättre.

Sedan måste vi komma ihåg att det ser helt olika ut i olika länder och olika delar av världen när det gäller varför man flyr. När det gäller flyktingar med klimatskäl finns det stadgat att detta är ett skäl för att få komma till EU och stanna. Även FN har detta. Det är ett lite förenklat resonemang, men flyktingskäl av olika slag finns stipulerade i olika ordningar.

Problemet är hur vi implementerar dessa i de länder som inte följer dem och i länder utanför EU. Det är den stora utmaningen. Här menar jag att FN har en viktig roll att spela för att se vad man kan göra globalt sett. Också EU behöver stärka sin roll och sin röst gentemot de länder som inte respekterar mänskliga rättigheter och inte uppfyller de konventioner de direkt eller indirekt har undertecknat. Här ser jag ett bekymmer med delar av världen som sluter sig i protektionistisk anda, oavsett vilket, och därmed i sin tur påverkar andra länder. När utskottet var i Australien kunde vi se att det fanns väldigt många asiater som bodde där eftersom de hade fått fly från diktaturer, om vi kan kalla dem så, i den delen av världen. Detta ser jag som ett ännu större bekymmer än exakt vad vi gör i denna kammare just nu.

Anf. 38 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Jag vet inte om Lars Gustafsson förstod min fråga. Det är klart att vi måste arbeta förebyggande, lösa konflikter innan det blir krig och så vidare. Men det handlar inte bara om att förebygga uppkomst av politiska flyktingar utan också andra flyktingar, som klimatflyktingarna som jag talade om. Där har vi i den rika världen ett stort ansvar. Vi kan hjälpa till genom vårt bistånd, men klimatnotan kan vi inte betala via biståndet. Detta är en skuld som vi har till de fattigare länderna.

Sverige har i sin utlänningslagstiftning en möjlighet att ta emot miljöflyktingar. Denna har bara använts en gång, vad jag kan minnas, nämligen efter en jordbävningkatastrof i El Salvador då många salvadoraner fick tillfälliga uppehållstillstånd. Sedan fick de åka tillbaka, men de fick ändå komma efter jordbävningen. Skulle denna paragraf kunna användas också för exempelvis klimatflyktingar?

Anf. 39 LARS GUSTAFSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag är personligen inte så tvärsäker på att den uppfattning om människans påverkan på klimatet som allmänt florerar stämmer; det kan jag säga direkt.

När det gäller människor som inte kan bo någonstans och måste komma någonstans är det klart att vi har ett kollektivt ansvar. Jag tror dock att det är ganska bra att man flyttar i sitt närområde så mycket det

går, eftersom man då har lättare att komma tillbaka, och inte placeras på andra sidan jorden. Det är därför jag talar om vikten av samarbete över gränserna och att FN har ett bredare perspektiv på detta.

Bodil Ceballos talade i sitt anförande om dem som skulle ha påverkat mest. Nigeria levererar ju mängder av olja över världen. Irak gör likadant. Ska de ta emot dessa flyktingar som klimatflyktingar?

Jag ser problematiken. Vi ska dock givetvis verka i de internationella organen så att man får rätt att stanna om man är klimatflykting.

Anf. 40 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Herr talman! När vi nu åter samlas här i kammaren för debatt om migrationspolitiken är det i en annorlunda värld. Vi upplever nu den största ekonomiska nedgången på många decennier, kanske i modern tid. Det är naturligt att detta präglar våra medvetanden liksom samhällsdebatten och politiken i Sverige och i övriga världen. Medborgarna har rätt att kräva att vi politiker gör vad vi kan för att möta nedgången, värna de offentliga finanserna och välfärdens kärna och lägga grunden för den återhämtning som kommer.

Samtidigt måste också vår politik hålla på lång sikt, över den uppgång som så småningom kommer och kanske till och med genom nästa nedgång – för den kommer den också. Även på ett hav där vågorna går höga och det är svårt att se längre än till nästa våg måste vi veta vilken hamn som är vår destination och åt vilket håll den ligger. Migrationspolitiken måste precis som alla andra politikområden diskuteras i denna kontext.

Vi lever nu i en värld som är annorlunda av flera skäl. Som kammarens ledamöter känner till trädde de nya reglerna för arbetskraftsinvandring i kraft den 15 december förra året. Jag har sagt det förr och jag säger det igen: Detta är den största reformen av svensk migrationspolitik på många år. Det är en öppenhets- och frihetsreform. Det är en reform som rustar Sverige för framtiden.

Det var mycket glädjande att propositionen kunde få det breda stöd den fick, tack vare alliansen och Miljöpartiet de gröna. Vi delar synen att migration är något positivt, att rörlighet över gränser är bra och något som ska bejakas.

Herr talman! Låt oss nu inte luras att tro att det i en lågkonjunktur inte finns behov av arbetskraft från länder utanför Sveriges och EU:s gränser. Vi kan se hur andra länder nu sluter sig och reser hinder för rörlighet. I USA har man som en del i krispaketet förbjudit bankerna att anställa utländsk arbetskraft, och stål till offentligt finansierade projekt måste köpas från USA. I Storbritannien försvarar premiärministern sitt uttalande: *British jobs to British workers!*

Detta är inte bra.

Låt oss enas i denna kammare om att protektionism och slutenhet inte är lösningen på framtidens utmaningar. Tvärtom är den öppenhet som Sverige står för en del av lösningen. När ekonomin vänder kommer vi att vara klara med det reformarbete av reglerna för arbetskraftsinvandring som andra länder inte ens börjat prata om. Vi har en konkurrensfördel gentemot andra länder som inte ska underskattas. Många är de länder och organisationer som nu sneglar på Sverige och intresserat följer hur vår reform fungerar.

När bristsituationerna på arbetsmarknaden på grund av tillväxt och ökande pensionsavgångar tilltar har svenska arbetsgivare möjlighet att hitta den arbetskraft som behövs även utanför Sveriges och EU:s gränser. Då är det viktigt att vi trots vårt ganska lilla språk och karga klimat har upprätthållit vår långa tradition av öppenhet även i tider när andra nationer sluter sig och stänger ute.

Enligt Arbetsförmedlingen finns det, trots att efterfrågan på arbetskraft nu minskar, bristsituationer på arbetsmarknaden till stor del beroende på att nytillskottet av yrkesutbildade från utbildningsväsendet konstant är för litet, oavsett konjunkturläge. Samtidigt pekar Arbetsförmedlingen på att åldersavgångarna börjat öka framför allt i glesbygdsregionerna. Åldersavgångarna stiger under de kommande tre åren och når kulmen under en rad yrken. Detta kommer att leda till att företag och myndigheter kommer att behöva rekrytera en hel del personal. Så sent som i februari konstaterade Arbetsförmedlingen att det råder brist inom en rad yrken som förskollärare, läkare, fartygsbefäl, civilingenjörer och VVS-ingenjörer, revisorer, lastbilmekaniker, kranförare och kockar.

Handelskammarförbundet presenterade i början av april en analys av företagens rekryteringsbehov som visar att läget på kort sikt trots den finansiella krisen och lågkonjunkturen är optimistiskt. Över 40 procent av företagen uppger att de behöver nyrekrytera under 2009 och 2010, och en fjärdedel säger att de tror att antalet anställda kommer att behöva öka i företaget. Det är naturligtvis glädjande och visar att förutsättningarna ser olika ut inom olika yrken, sektorer och regioner.

Mot den här bakgrunden är det inte svårt att förstå att det trots lågkonjunkturen och krisen finns människor som redan beviljats tillstånd enligt de nya reglerna för att komma till Sverige och arbeta. Från det att reformen trädde i kraft i december har hela 4 277 personer ansökt om uppehålls- och arbetstillstånd. Av dem har 3 310 ärenden avgjorts, och hela 2 157 arbetstillstånd har beviljats. När man lägger till de drygt 600 anhöriga som också beviljats arbetstillstånd blir det en total på nära 2 800 beviljade arbetstillstånd. Den genomsnittliga handläggningstiden var endast 26 dagar.

Detta betyder att det trots lågkonjunkturen har kommit ungefär lika många som under motsvarande period förra året. De överlägset flesta kommer från Indien och därefter från Kina och Ukraina. I 40 procent av fallen är den invandrade arbetstagaren dataspecialist, och i 12 procent av fallen civilingenjör eller arkitekt. Dessa tre yrken står alltså för över hälften av alla beviljade tillstånd, och de utgör alla bristyrken. Det är således inte tal om undanträngningseffekter. Ingen hade besatt de här tomma platserna om arbetskraftsinvandring inte hade funnits.

De nya reglerna har som bekant inte funnits på plats mer än några månader, och det är tidigt att dra några absoluta slutsatser, men de siffror och fakta som hittills framkommit tyder på att reformen fungerar. Vi har nu 2 800 fler människor som arbetar i Sverige sedan den 15 december förra året än om vi hade fortsatt att hålla dörren stängd.

Herr talman! Om endast ett par månader tar Sverige över ordförandeskapet i Europeiska unionen. På migrationsområdet händer det mycket inom EU under den här perioden. Ett av de stora målen är att kunna anta ett nytt femårigt arbetsprogram för de rättsliga och inrikes frågorna där migrationsfrågorna ingår, det så kallade Stockholmsprogrammet. Pro-

grammet kommer att diskuteras vid det informella ministerrådsmötet i Stockholm i juli och ska antas av Europeiska rådet i december. Programmet ska vara vägledande för det arbete som inletts under det tidigare femårsprogrammet, det vill säga Haagprogrammet, och ta ut riktningen för åt vilket håll EU ska röra sig under de kommande åren. Regeringen kommer att anstränga sig för att få till stånd ett brett, ambitiöst och framåtblickande program.

Arbetet med det gemensamma asylsystemet inom EU fortskrider, och vi kommer att arbeta intensivt från regeringens sida för att kunna slutförhandla så många som möjligt av rättsakterna under ordförandeskapet. Det gemensamma asylsystemet är viktigt av flera skäl. Vi behöver få en jämnare ansvarsfördelning inom unionen. Dagens varierande tillämpning av regelverket gör att vissa medlemsstater gör väldigt lite, medan andra gör väldigt mycket. Vi har i dag ett asyllotteri där det spelar större roll i vilken medlemsstat en asylsökande lämnar in sin ansökan än vilka skyddsskäl personen faktiskt har. Med ett gemensamt asylsystem får vi en större förutsebarhet, större rättssäkerhet och möjlighet att ge fler skydd inom unionen. Regeringen driver i alla förhandlingar att det gemensamma asylsystemet ska vara byggt på rättssäkerhet och respekt för mänskliga rättigheter och innebära en generös asylpolitik. Likheten mellan medlemsstaterna när det gäller praxis, process och beslut ska vara så stor som möjligt.

Inom ramen för det gemensamma asylsystemet ska kommissionen i sommar presentera ett förslag om ett gemensamt vidarebosättningsprogram. Sverige har en lång tradition av att samarbeta med UNHCR, FN:s flyktingkommissariat, och ställa upp med en flyktingkvot som ger möjlighet för särskilt utsatta personer att få en fristad i Sverige. Om alla EU:s medlemsstater tog emot lika många kvotflyktingar per invånare som Sverige gör skulle vi inom unionen kunna ge skydd åt över 100 000 flyktingar årligen. Därför är det oerhört viktigt att driva denna fråga och förmå fler medlemsstater att bli vidarebosättningsländer. När jag var på ministerrådet i Luxemburg den 6 april bjöd jag mina ministerkolleger att följa med mig på Migrationsverkets vidarebosättningsresa i Jordanien i maj. Det är ett sätt av flera på vilka regeringen aktivt försöker öka stödet, kunskaperna och intresset för vidarebosättning inom EU.

Herr talman! Den 24 februari tog jag mot betänkandet från Asylmottagningsutredningen. Den särskilde utredaren har haft i uppdrag att se över mottagandet så att det bidrar till en rättssäker och effektiv asylprocess med korta handläggningstider, främjar de asylsökandes möjligheter till sysselsättning och egenförsörjning och är utformat på ett sätt som stöder ett effektivt återvändande med korta vistelsetider i asylsystemet.

Även boendefrågan, som vi diskuterat många gånger i denna kammar, och frågan om ersättningsmodeller och samverkan tas upp i betänkandet.

Förslagen är nu ute på remiss, och regeringen kommer därefter att ta ställning till dem. Vi får anledning att återkomma till hur framtidens asylmottagande ska vara utformat vid flera tillfällen i denna kammar.

Herr talman! Den 24 juni lämnar också Utvärderingsutredningen sitt slutbetänkande till regeringen. Utredningen ser över den nya instans- och processordningen för asyl- och medborgarskapsärenden som inrättades 2006, detta för att bland annat se om den nya ordningen blivit så öppen

och rättssäker som var meningen när den tillskapades. Jag ser fram emot en bred och konstruktiv debatt om utredningens förslag när den är lagd på bordet.

Det är viktigt att inte döma ut den nya ordningen enbart på grund av enskilda ärenden som berör och engagerar. Som med alla reformer kan det finnas vassa hörn och skarpa kanter som behöver filas ned och justeras, men den grundtanke som låg bakom den nya instans- och processordningen får inte förfelas. Det är mycket bra att det inte längre är medial uppmärksamhet som avgör enskilda människöden. Det är mycket bra att det är domstolar som dömer i stället för politiker, och det är mycket bra att rättssäkerhet och förutsebarhet numera präglar hela asylprocessen. Det tror jag vi alla kan enas om.

Efter att ha gått igenom några av de frågor som dominerar migrationspolitiken under tiden framöver – och har dominerat under det senaste året – kan jag konstatera att regeringens ambitioner fortsatt är höga. Migrationspolitiken är ett område som bör och kan utvecklas men som under tidigare regeringar enbart har förvaltats och tillåtits förfalla.

Under den ändå ganska korta tid som förflutit sedan regeringen tillträdde har exempelvis ett omfattande arbete genomförts med sikte på ett migrationsverk som kan genomföra sitt uppdrag med rättssäkerhet, effektivitet och en flexibilitet som är nödvändig inom ett område så föränderligt som migrationsområdet.

Nyligen kommenterades detta av Riksrevisionen i årets uppföljningsrapport på följande sätt: ”Flera av de brister som påtalades i granskningen har numera åtgärdats och Riksrevisionens förslag har också genomförts eller börjat genomföras. Det gäller framför allt behovet av en mer flexibel anslagskonstruktion på området, bättre styrning och uppföljning från regeringens sida av Migrationsverket samt behovet av förändringar i Migrationsverkets basorganisation, prognoser, uppföljning och system för kvalitetssäkring.”

Det går att ha ordning och reda även på detta politikområde om man bara vill och kan enas om det. Det vill och kan alliansen och regeringen. Med långsiktighet och trygghet i förening rustar vi migrationsområdet för de utmaningar som vår omvärld med säkerhet kommer att leverera.

Herr talman! Avslutningsvis vill jag be er alla om en sak, nämligen att hjälpa mig i strävandet att få mottagandet av ensamkommande barn till vårt land att fungera. Den reform som vi alla var överens om är fortfarande inte riktigt i balans. Bland de kommuner som tagit sitt ansvar och tar emot barnen finns både vänsterstyrda och alliansledda. Problemet är att det är för få kommuner som tar emot, och de som tar emot i dag tar emot för få barn. Av landets 290 kommuner är det i dag bara 90 som tar emot ensamkommande barn och ungdomar.

Jag tar upp denna fråga varje gång jag träffar kommunala företrädare och tjänstemän, oavsett ämnet för dagen. Jag kommer på den moderata rikskonferensen nästa vecka att informera mina kolleger ute i landet om deras ansvar och vilket stöd och vilka villkor som gäller.

Vid den senaste avstämningen var det jämnt skägg mellan majoriteten och oppositionen. 45 borgerligt styrda och 45 vänsterstyrda kommuner tar emot ensamkommande asylsökande barn. Med er hjälp, ni som sitter i kammaren och ni som lyssnar, hoppas jag att alla de barn och ungdomar

som har fastnat i ankomstkommuner snart kan få en riktig plats i en kommun ute i landet där de kan få vara under hela sin asyltid.

Jag tillsammans med mina allianskolleger utmanar därför er i oppositionen i dag. Om det när vi ses för budgetdebatten i höst fortfarande är jämn räkning får vi väl dunka varandra i ryggen. Annars utlovar jag te och bulle, eller något annat som kan falla på läppen, till dem av er som har fått in flest nya kommuner att dela på ansvaret.

Sammanfattningsvis vill jag säga att med en utgångspunkt i EU:s fria rörlighet och ett tydligt behov av att utveckla och samordna migrationspolitiken tar Sverige snart över ordförandeklubban i EU. Höstens intensiva arbete kommer att ha migrationsfrågorna högt på agendan och kommer förhoppningsvis att göra EU till en bättre plats för såväl asylsökande som andra migranter.

Migration är mer än asyl. Det handlar i många fall om människor som vill söka lycka och framgång i ett annat land där de kan skapa en bättre framtid för sig och sin familj. Tack vare det nya regelverket för arbetskraftsinvandringen finns nu mycket bättre möjligheter än på lång tid till detta.

Det finns fortfarande mycket att göra, inte minst vad gäller den europeiska dimensionen av migrationspolitiken. Men så här vid denna debatt, som är något av ett bokslut över vad som hittills hänt, ser vi att vi faktiskt är på rätt väg.

(Applåder)

Anf. 41 KALLE LARSSON (v) replik:

Herr talman! Migrationsministern använder ungefär halva sin tid till att tala om arbetskraftsinvandring. Därefter använder han ungefär hälften av återstoden till att berätta vad andra inom EU ska göra. Sedan redogör han för några utredningar utan att säga något särskilt om vad de borde eller kan komma fram till. Avslutningsvis vill han att vi ska göra en del av jobbet. Det är klart att så kan man också vara migrationsminister. Jag förstår på sätt och vis att det är så det är upplagt.

Det vi hade velat höra är vad Sverige är berett att göra när det gäller att värna asylrätten – inte bara arbetskraftsinvandringsfrågan. Vi är oense mellan blocken och lite hit och dit om reglerna för arbetskraftsinvandring, men det finns ingen oenighet om att det behövs arbetskraftsinvandring, oavsett låg- eller högkonjunktur. Den frågan är så att säga avfärdad.

Jag kan till den uppmaning som lämnas säga att om migrationsministern kan peka på en enda kommun som i dag inte tar emot ensamkommande barn där Vänsterpartiet inte aktivt driver att kommunen ska göra ska jag inte bara lova att arbeta för att Vänsterpartiet i den kommunen ska driva det utan garantera att Vänsterpartiet i den kommunen kommer att driva det.

Anf. 42 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Tack för de sista orden, Kalle Larsson! Det är inte ofta jag har anledning att tacka Kalle Larsson, men om han är beredd att anta utmaningen och jobba för denna fråga är det gott så. Jag förutsätter dock att det är allvar bakom orden. Det är en sak att skriva reservationer eller särskilda yttranden i kommunfullmäktige och församlingar, det kan vi

alla göra, men nu talar vi om kommuner där Vänstern ingår i majoritetsunderlaget. Då räknar jag med en aktiv påverkan för att lösa denna fråga.

När vi delade ansvaret mellan stat och kommun, och såg till att staten enbart tar hand om prövningen av de ensamkommande barnen och kommunerna enbart om mottagandet, skedde det i bred enighet i kammaren. Det fanns ingen som var emot denna reform. Den förutsätter dock att vi ute på fältet i respektive kommun, de 290 som vi har, klarar av att uppfylla detta. Jag har redogjort för läget med 45 vänsterstyrda och 45 borgerliga kommuner. Jag förutsätter att vi alla anstränger oss, mitt parti likaväl som Kalle Larssons, för att se till att lösa denna fråga.

Avslutningsvis kan jag inte låta bli när det gäller frågan om arbetskraftsinvandring att säga att jag förstår att Kalle Larsson med det positiva resultat som jag redogjorde för inte är så intresserad av att diskutera denna fråga. Det är inte så, som Kalle Larsson vill låta påskina, att det finns enighet i kammaren om vikten av arbetskraftsinvandring. Två partier röstade emot regeringens proposition, nämligen Vänsterpartiet och Socialdemokraterna, medan alliansen och Miljöpartiet röstade för. Någon enighet på denna punkt finns alltså inte.

Som Mikael Cederbratt sade, när denna reform har fått fullt genomslag och det verkligen visar sig att de alternativa vägarna för den som vill komma till Sverige och arbeta och hjälpa till att bygga tillväxt och välfärd har blivit fler tack vare vår reform tror jag att Vänsterpartiet kommer att vilja tala ännu tystare om vad man egentligen gjorde med sina knapptryckningar den 12 november förra året när vi voterade.

Anf. 43 KALLE LARSSON (v) replik:

Herr talman! Det är inte ofta jag säger så här, men detta är inte seriöst. Tobias Billström försöker påskina att det inte fanns enighet om behovet av arbetskraftsinvandring. Det är helt enkelt felaktigt. Det är så pass felaktigt att det nästan blir lite löjligt. Det är klart att det inte fanns enighet bakom det arbetskraftsinvandringsförslag som regeringen och Miljöpartiet lade fram.

Om jag nu ska svara med samma mynt: Gå tillbaka och läs på en gång till, Tobias Billström! Titta vad förslagen egentligen handlade om! Då ser du att inget parti i kammaren motsätter sig arbetskraftsinvandring.

Däremot har vi olika regler för hur det ska gå till. Det vore märkligt om vi inte skulle ha olika uppfattningar i den typen av frågor. Jag tror att det till och med är välgörande för svensk politik att det finns olika uppfattningar, inte minst i så pass viktiga frågor som migrationspolitik och arbetsmarknadsfrågor.

Jag har ganska lätt att lova det jag lovar, nämligen att vänsterpartister i kommunerna arbetar mycket aktivt såväl i majoritet som i opposition för att vi ska ta emot ensamkommande barn.

Tobias Billström ska inte framställa det som att det är han som driver frågan, för så är det inte. Om det vore så att Tobias Billström var seriöst intresserad av att alla kommuner verkligen tar emot och har beredskap att ta emot skulle han bifalla den reservation som i dag finns. Förespråka för dina partikamrater och de andra i alliansen att varje kommun ska vara skyldig att ha förberedelse för att ta emot ensamkommande flyktingbarn!

I verkligheten är det så att vi i oppositionspartierna gemensamt driver regeringen framför oss och kräver att alla kommuner ska ha denna bered-

skap. Man ska inte kunna säga: Nej, vi vill inte ta emot. Vi vägrar att ta ansvar för den nationella politik som handlar om att under vissa förutsättningar ska barn ha rätten att få stanna i Sverige.

Hur mycket Tobias Billström än försöker vrida på diskussionen och göra sig till banérförare för att alla ska ta emot ensamkommande flyktingbarn i kommunerna kan han inte bortse från verkligheten. På onsdag kommer Tobias Billströms partikamrater och den övriga alliansen på Tobias Billströms uppmaning att rösta emot ett förslag som skulle innebära just detta.

Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Det är tråkigt när man försöker bjuda in till en seriös diskussion att man får den typ av argument som läggs fram av Kalle Larsson. Vi har infört en ordning, som även Vänsterpartiet förespråkade och röstade för, där ansvaret delas mellan kommun och stat på ett sådant sätt att staten har hand om prövningen och kommunerna om mottagandet. Detta gjordes 2006. Att då i dag stå och försöka inleda en diskussion om det kommunala självstyret och gå tillbaka och ifrågasätta reformen är djupt oseriöst.

Nu har vi den ordning som vi har. Kommunerna är ålagda att sköta mottagandet, men vi kan se att inte tillräckligt många kommuner tecknar avtal med staten. Vad ska vi göra då? Ska vi ifrågasätta hela principen för det kommunala självstyret, eller ska vi ta det ansvar som våra kommunkolleger ute i landet faktiskt bör ta? Jag tror på det senare och inte på en stor diskussion om det kommunala självstyret.

Sedan är det väl lite ”surt sa räven om rönnbären” över Kalle Larssons argumentation när det gäller arbetskraftsinvandringen. Nej, det var inte så att Kalle Larssons parti var förespråkare för arbetskraftsinvandring. Ni röstade ned hela propositionen. Ni hade kunnat ta ställning till delar av det förslaget, men ni och Socialdemokraterna valde att rösta ned allt som hade lagts på bordet, hela reformen, och därmed säga nej till utökade möjligheter till arbetskraftsinvandring. Så ser historieskrivningen ut.

Miljöpartiet tog sitt ansvar på ett bra sätt, vilket de ska ha all heder och ära av. De var inte överens med regeringen på alla punkter heller – jag ser att Bodil Ceballos nickar instämmande – men de valde att inte säga nej till hela propositionen utan stå för sina enskilda reservationer. Där är skillnaden, Kalle Larsson, och den är historisk eftersom den finns i kammarens protokoll.

Anf. 45 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik:

Herr talman! Det blir en märklig diskussion, tycker jag, när det gäller arbetskraftsinvandring. Jag vet inte hur många gånger jag i den här kammaren eller i de texter vi hade skrivit när förslaget kom upp och när vi voterade den 12 november har sagt att vi socialdemokrater är för arbetskraftsinvandring. Vi är för det förslag som den parlamentariska utredningen med en majoritet av partierna i Sveriges riksdag, ledd av Lena Hjelm-Wallén, kom fram till. Men vi var inte för det förslag som sedan lades fram i och med att man hade ändrat på en rad punkter.

Jag tycker att det är väldigt bra att man ser även i lågkonjunktur och internationell ekonomisk kris att man måste ha en långsiktig politik och

att vi behöver arbetskraftsinvandring. Men det är klart att den ska ske under vissa, ordnade former så att inte arbetare konkurrerar med sämre arbetsvillkor eller lägre löner. Det är klart att det finns en risk för det när det inte görs en arbetsmarknadsprövning av Arbetsförmedlingen utan det är arbetsgivaren själv som gör den, och när facket inte heller får gå in och ta del av de lönevillkor och anställningsvillkor som finns.

Vi vet ju om att det finns människor som i dag utnyttjas av oseriösa arbetsgivare i Sverige med skamligt låga löner. Ibland får de inte betalt alls. Det handlar om fruktansvärda arbetsvillkor, ofta för att de kanske inte kan språket, för att de inte känner till sina rättigheter eller för att de inte vet vart de ska vända sig. Det är också så att det är väldigt få av de här oseriösa arbetsgivarna som faktiskt blir fällda och som vi kommer åt.

Då är min fråga: Vilka åtgärder vill statsrådet vidta för att komma åt de här oseriösa arbetsgivarna? Jag efterlyser också åtgärder för de arbetslösa människorna, nu när vi ser arbetslösheten stiga, och för att hjälpa dem att komma tillbaka genom utbildning och genom att matcha dem med de bristyrken som finns. Här är faktiskt den borgerliga regeringen väldigt passiv.

Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik:

Herr talman! På nytt försöker Magdalena Strejffert kryssa sig runt huvudfrågan, nämligen att Socialdemokraterna tog ställning i kammaren och sade nej, klart och tydligt, till arbetskraftsinvandringspropositionen.

Sedan försöker hon konstra till det här genom att prata om villkoren. Men det är ju så att det sker en prövning av villkoren. Det står ju klart och tydligt. Man prövar lönevillkoren, man prövar anställningsvillkoren och man ser till att villkoren när det gäller socialförsäkringar är uppfyllda, och i den processen är fackföreningarna medverkande.

Det är ingen slump att jag, när jag åkte till Indien på min resa för att höra vad den indiska regeringen tyckte om det här, hade med mig ordföranden för Sveriges Ingenjörer, det vill säga ingenjörernas fackförening, Ulf Bengtsson, som är en mycket varm tillskyndare av den här reformen och som tycker att det är någonting av det bästa han har hört, därför att tack vare detta kommer vi inte att se ett utflöde av utvecklingsavdelningar från företag som Sony Ericsson eller motsvarande till länder som Indien eller Kina. Och när utvecklingsavdelningarna har lämnat landet vet säkert Magdalena Strejffert att steget inte är så långt till att också plocka bort produktionsavdelningar. Då har vi ännu färre arbetstillfällen i det här landet. I stället ska vi göra precis tvärtom. Så det där om att prövningen inte skulle finnas stämmer inte.

Däremot är det helt riktigt att fackföreningarna inte längre ska ha synpunkter på huruvida arbetskraften finns i riket eller inte. Det är naturligtvis helt naturligt. Det är bara arbetsgivaren som kan veta vilken typ av kompetens man behöver. Om man uppfyller lönevillkoren och anställningsvillkoren ska arbetskraften få lov att komma.

Hur man ska komma åt de oseriösa arbetsgivarna är naturligtvis också en fråga om samspel mellan fackföreningar och myndigheter och om att man ser till att anmäla när man upptäcker att det begås felaktigheter. Jag tycker själv att det är oerhört angeläget att det arbetet bedrivs. Det är fel att exploatera och utnyttja människor, och vi ska ha ordning och reda på den svenska arbetsmarknaden. Det får vi också med det här förslaget.

Anf. 47 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik:

Herr talman! Jag fick inte svar på min sista fråga. Det kanske inte är så konstigt med tanke på att det tyvärr inte är så många åtgärder som vidtas för att se till att de som blir arbetslösa i dag får möjlighet att vidareutbilda sig och kompetensutveckla sig för att sedan komma tillbaka på arbetsmarknaden igen.

När det gäller de oseriösa arbetsgivarna hör man att det låter väldigt bra, men i verkligheten görs faktiskt ingenting. Vi ser att den lagstiftning som finns i dag inte är tillräcklig, och vi från Socialdemokraterna önskar att man hade gjort någonting åt detta.

Jag tänkte ägna den sista delen av mitt inlägg åt att prata om det som händer till hösten, då vi inom EU ska fatta beslut om det så kallade Stockholmsprogrammet, en gemensam asyl- och flyktingpolitik. Här är vi socialdemokrater oroad över den utveckling som sker i Europa med många främlingsfientliga krafter som vinner gehör, framför allt när vi ser en stigande arbetslöshet i hela Europa.

Här har man vädjat från borgarnas sida om att man ska sluta borgfred. Det är klart att det hade varit klädsamt om man, innan man vädjar och tycker att vi i oppositionen är okonstruktiva och förstör för Sverige som vill få ett lyckat ordförandeskap, hade bjudit in alla partierna i Sveriges riksdag. Då kunde vi ha satt oss ned förutsättningslöst och diskuterat de frågor som kommer att komma upp. Vi vet att kommissionen har lagt fram förslag om förändringar av Dublinförordningen och asylmottagandet, förändringar som också är väldigt bra men där den svenska regeringen är tveksam till att det ska bli på det viset.

I stället för att tycka att vi bara är kritiska och inte konstruktiva kunde ni ha satt er ned med oss och diskuterat de här frågorna: På vilket sätt kan vi gemensamt se till att vi kan arbeta för att få en bättre asyl- och flyktingpolitik som bygger på rättssäkerhet, humanitet, människovärdighet och mänskliga rättigheter?

Anf. 48 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Jag bjuder gärna in till diskussion. Jag diskuterar gärna konstruktivt den inriktning som vi ska ha på arbetet med att ta fram Stockholmsprogrammet.

Men det finns ett problem här, Magdalena Streijffert, ett mycket stort problem. När vi sätter oss ned och diskuterar finns det fyra partier i regeringsställning som tycker att det är bra med ett gemensamt europeiskt asylsystem, som tror att detta bygger rättssäkerhet för den enskilde asylsökande och som tror att vi får bättre möjligheter att ta emot människor i Europa om vi gör på det här viset. Så har vi Socialdemokraterna, som då och då tycker att det här med ett gemensamt europeiskt asylsystem är bra, även om det finns detaljsynpunkter.

Problemet är att ni ju skapar ett alternativ nu, ett så kallat regeringsalternativ, med två andra partier, nämligen Vänstern och Miljöpartiet, som i Vänsterns fall inte vill vara medlem i Europeiska unionen och som i Miljöpartiets fall visserligen har tagit tillbaka det kravet, vilket ju är bra, men som inte heller vill ha en harmoniserad europeisk asylpolitik.

Jag ser framför mig hur de diskussionerna kommer att köra fast ganska fort – inte på grund av oss, för vi är öppna för diskussion med alla

som vill, men på grund av att det inte finns något alternativ på den andra sidan att förhandla med.

Detta är den stora utmaningen för er, nämligen hur ni ska kunna skapa någon form av enighet när ni på punkt efter punkt när det gäller det europeiska samarbetet kring asylfrågorna har olika – totalt olika – ingångsvärden och där Vänstern inte ens vill vara medlem i Europeiska unionen. Detta skulle jag, om jag var i Magdalena Streijfferts kläder, uppfatta som problematiskt.

Jag är beredd att komma, som jag gjort hittills under mandatperioden, till socialförsäkringsutskottet och EU-nämnden och föra precis de diskussioner som ska föras enligt riksdagsordningen kring de här frågorna i konstruktiv anda. Men jag är mycket tveksam om era möjligheter att delta i de här diskussionerna på bra villkor.

Anf. 49 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Nu kunde inte Magdalena svara på det som sades, men jag kan inte låta bli att säga att dialog inte är samma sak som förhandling. Jag kan inte förstå varför det inte skulle gå att föra en dialog med oss tre oppositionspartier även om vi inte är helt överens om hur den gemensamma asyl- och flyktingpolitiken ska se ut. En dialog är ju ett sätt att utbyta idéer och tankar, ett sätt för oss att tala om vad vi skulle vilja se i samarbetet och ett sätt för regeringen att söka stöd för sina synpunkter. Det är ett givande och tagande, men det betyder inte att det ska vara en förhandling. Jag tycker därför inte att det finns någonting som motsäger att vi skulle kunna föra den dialogen tillsammans inför ordförandeskapet. Jag tror tvärtom att det skulle vara bra och att regeringen skulle vinna på det. Regeringen skulle kanske slippa en del kritik från vår sida om vi fick vara med från början och tycka till. Det brukar vara så.

Det som jag egentligen ville fråga ministern var vilken strategi ministern har. Finns det en strategi för hur man ska lösa de problem vi kommer att få i gles- och landsbygd framöver? Ministern tog själv upp landsbygdsproblematiken. Vi har en minskande befolkning, en åldrande befolkning. Vi kommer att behöva en stor mängd ny arbetskraft till exempel för att ta hand om äldre människor i Norrland. Det är förmodligen inte i huvudsak arkitekter, civilingenjörer och dataingenjörer vi kommer att behöva där uppe. I stället kommer vi att behöva vårdbiträden, sjuksköterskor, tandläkare, personal inom barnomsorg etcetera.

Finns det en strategi för hur vi ska lösa den problematiken? Vi har ju även möjligheten till någon form av intern migration. Kan man ha ett stödpaket för att uppmuntra människor att flytta till de norra delarna av landet?

Anf. 50 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Låt oss börja med diskussionen om dialog, förhandling och så vidare och reda ut begreppen. För regeringens vidkommande är vi mycket intresserade av att diskutera dessa frågor. Jag kommer säkert att uppträda ofta i kammaren under hösten när det gäller dessa frågor och lämna de rapporter och synpunkter som behövs för att riksdagen ska kunna fullgöra sin granskning av regeringen. Därutöver kommer jag att komma till utskottet och EU-nämnden för att föredra dessa frågor, precis

som jag gjort hela vägen fram till ordförandeskapet. Jag vill minnas att jag redan så tidigt som våren 2008 presenterade delar av det som nu ligger på bordet beträffande Stockholmsprogrammet. Jag tror därför inte att Bodil Ceballos behöver vara orolig för diskussionen. Däremot fruktar jag för hur det kommer att låta i de diskussioner som oppositionspartierna för med tanke på de olika ingångsvärden de har.

När det gäller vår strategi i frågor om arbetskraftsinvandring är det helt riktigt att vi nu kommer att få se en förändring också av migrationspolitiken och migrationspolitikens roll under åren framöver. Jag tror inte alls att det är särskilt icke-visionärt, utan snarare tvärtom, det vill säga att det är mycket troligt att vi kommer att behöva diskutera hur vi rekryterar människor där ute, hur vi ska få människor att välja just vårt land. Vi är nämligen inte ensamma om dessa problem. Under mitt besök i Indien, som jag nämnde tidigare, märkte jag att många andra länder också gör försök att rekrytera utbildad personal.

Beträffande Norrlands specifika problem är det intressant att studera reaktionerna hos de lokala politikerna när arbetskraftsinvandringsreformen kom på plats. Jag har till exempel träffat Bengt Niska, socialdemokratiskt kommunalråd i Pajala, som tyckte att hans partikollegers ställningstagande i kammaren kanske var lite märkligt. Han jublade över reformen. Äntligen, sade han, får vi möjlighet att ta hit sjuksköterskor från västra Ryssland. Äntligen får vi möjlighet att sjösätta precis de projekt som jag gått och drömt om för att vi ska kunna bygga upp vår region, vår kommun, på ett bättre sätt.

Jag tror att det är den typen av förändringar vi kommer att se framöver, och då är den här reformen en bra grund.

Anf. 51 BODIL CEBALLOS (mp) replik:

Herr talman! Jag måste först fråga varför det för vår skull skulle vara svårare. Jag förstod inte alls vad ministern menade med det.

Låt mig återgå till varför människor ska välja just vårt land. Vi vet att vi inte är så väldigt högt rankade när människor ska välja land att flytta till. Det kan vara på grund av klimatet eller för att det har varit svårt att få jobb här medan det är mycket lättare att få jobb i södra Europa. Där är också mycket varmare och skönare och många gånger även billigare. Det är klart att vi inte ligger jättehögt i rankningen. Vi ska inte tro att Sverige är ett land som alla vill komma till, som Kalle Larsson också nämnde tidigare i debatten. Det är inte så, alla vill inte komma hit.

Sedan har vi problemet med Norrlandskommunerna. Vi kan naturligtvis inte tvångsflytta människor till Norrland, men vi behöver människor där. Vi måste hitta morötter. Vi måste hitta vägar för att få människor att själva välja att bosätta sig i Norrlandskommunerna. Det var om den strategin jag ville fråga, om det fanns någon annan strategi förutom vad gäller arbetskraftsinvandringsfrågan. Vi har redan många människor som befinner sig i landet, människor som redan bor här. Många av dem skickar vi nu tillbaka, trots att vi egentligen behöver dem.

Hur ska vi kunna få dem som redan bor här, både svenskar och invandrare, att välja att intern migrera, alltså flytta längre norrut, så att vi kan lösa många av de problem som vi har både i storstäder och i gles- och landsbygd? Enligt tidningen Riksdag & Departement får vi snart en

Anf. 52 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Bodil Ceballos gav faktiskt i sitt inlägg svaret på varför det skulle vara svårare för Sverige än för andra länder, nämligen av just de anledningar som Bodil Ceballos räknade upp. Vi är ett litet land. Det är bara nio miljoner människor i världen som talar svenska. Vi är alltså en liten språkgrupp. Vi är ganska okända där ute jämfört med andra länder. Det händer ofta att människor till exempel tar fel på Schweiz och Sverige, att det är vi som har chokladen, gökklockorna och bankerna.

Det är ett problem att marknadsföra sig globalt när man är ett litet land. Det betyder inte att vi inte har fördelar. I den andra vågskålen ligger vår rena och friska luft, vårt trevliga klimat, våra goda förutsättningar när det gäller låg korruptionsgrad, vilket inte ska underskattas i dessa sammanhang, och så vidare. Allt det gör att människor kanske är intresserade av att etablera sig här. Marknadsföringen kommer dock att behöva bli stenhård, framför allt mot länder som Tyskland, Frankrike, Storbritannien och Irland inte minst, som vi sett varit väldigt framgångsrikt.

Jag nämner detta eftersom det har en koppling till den senaste EU-utvidgningen. Då fick vi verkligen syn för sägen, att vi inte är så särskilt populära. Inte minst gällde det transitionsregelsdebatten, övergångsregelsdebatten. Socialdemokraterna var till slut det enda parti som ville ha övergångsregler men blev nedröstat i kammaren. Ni minns kanske Göran Perssons prat om den sociala turismen, att vi skulle bli överflödade av människor som kom hit. Dessutom skulle de komma från EU-länderna, från vårt närområde. Men det blev inte så. Det blev inga övergångsregler, och vi ser inte horder av arbetslösa rumäner och bulgarer och andra som drar runt på våra gator. Världen fungerar inte så. Vårt problem i framtiden kommer att bli att locka människor till oss.

När det gäller det som sades i slutet av inlägget tycker jag att det är viktigt att man som statsråd håller sig på sin planhalva. De frågorna bör snarast ställas till näringsministern eller till arbetsmarknadsministern. Jag tror emellertid att reformen är mycket viktig eftersom den öppnar vägar för människor som kanske söker någonting som de inte kan hitta i sina hemländer; det har vi sett inte minst när det gäller holländare som bosatt sig i Dalarna och i Norrland. Då finns arbetskraftsinvandringsreformen på plats även för dem.

Anf. 53 INGER RENÉ (m):

Herr talman! Jag ska gå in på ett helt annat spår än det som tidigare behandlats i debatten, om jag förstår det rätt. Jag ska nämligen tala några minuter om Marietta de Pourbaix-Lundins och min motion som handlar om kunskaper i svenska för medborgarskap.

Vad är det för likhet mellan Danmark, Tyskland, Ungern, Ukraina, Spanien, Portugal, Estland, Kroatien, Schweiz, Tjeckien, Turkiet och många, många fler länder? Jo, likheten är naturligtvis att de har någon form av språktest för den som vill bli medborgare i något av dessa länder.

För tio år sedan väckte jag för första gången en motion på detta tema. Jag brukar inte tycka att det är särskilt meningsfullt att väcka samma

motion flera gånger när den en gång har blivit avstyrkt, men i det här fallet känner och tycker jag väldigt tydligt att det är rätt, och jag kan därför inte låta bli. Sverige känns lite grann som soldaten som sade att alla andra går åt fel håll och att det bara är han som går åt rätt håll. Så känns det när det gäller just denna fråga.

Sverige är i dag ett av Europas mest mångkulturella länder. De som kommer hit är oftast människor med starka drivkrafter och med mycket höga ambitioner. Det är viktigt att vi tar till vara dessa människors styrka.

Dessvärre är det så att de ofta får se de här förhoppningarna grusas. Alltför många lyckas inte ta sig in på arbetsmarknaden eller in i det svenska samhället. En av barriärerna är språket.

Språket har betydelse för hur vi uppfattar varandra. Genom att lära sig ett nytt språk kan man skaffa sig insikter i och förståelse för ett nytt samhälle, kanske med ett annat kulturmönster än det som man är upp-vuxen med.

Det handlar om delaktighet. Det handlar om att kunna påverka sina egna livsförhållanden, att kunna kommunicera med dagis, skola och äldreomsorg, att som förälder kunna hjälpa sina barn med läxor och att kunna påverka genom fackligt och politiskt arbete.

Nyckeln till framgång i det nya landet är språket. Syftet med sfi måste vara att var och en ska få så goda kunskaper i svenska att han eller hon kan fungera såväl i samhället som på arbetsmarknaden. Ett annat syfte skulle kunna vara att göra svenskt medborgarskap möjligt. Jag menar att kunskaper i svenska språket bör vara ett minimikrav för medborgarskap.

Att flyktingar och invandrare inte lär sig svenska tillräckligt bra är ett allvarligt samhällsproblem i dag. Att inte ställa krav på kunskaper i svenska för medborgarskap är att inte bry sig. Det är att göra invandrare och flyktingar en stor björntjänst.

Jag har tagit med mig några dokument från två länder som visar hur deras sätt att behandla medborgarskap ser ut. Är det någon som vill ta del av dem är ni naturligtvis välkomna. Det ena landet är Nederländerna. Vi brukar av och till jämföra förhållandena i Sverige med dem i Nederländerna. Det andra landet är Australien. Det tog jag med mig därför att en släkting till mig nyligen efter mycket hårt jobb har fått medborgarskap också i Australien. Hon är nu både svenska och australiensiska. Men det fordrade sin man, höll jag på att säga – det fordrade sin kvinna innan hon lyckades ta sig igenom det.

Jag ska avsluta med en liten passus som förra årets Nobelpristagare skrev om språket. Jag citerar Le Clézio, som skrev så här i sin Nobelföreläsning: ”Språket är mänsklighetens mest fantastiska uppfinning, som föregår allt och skänker allt sin beskärda del. Utan språk ingen vetenskap, ingen teknik, inga lagar, ingen konst, ingen kärlek.”
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 22 april.)

4 § Bordläggning

Prot. 2008/09:102
17 april

Anmäldes och bordlades

Motion

med anledning av prop. 2008/09:175 Gränslös kunskap – högskolan i globaliseringens tid

2008/09:Ub32 av Lage Rahm m.fl. (mp)

Utbildningsutskottets betänkanden

2008/09:UbU16 Möjlighet till ytterligare skolgång för vissa elever i specialskolan

2008/09:UbU17 Grundskolan

2008/09:UbU11 Barnomsorgspong och allmän förskola även för treåringar

Justitieutskottets betänkanden

2008/09:JuU12 Genomförande av EG-direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer för väktare

2008/09:JuU24 Processrättsliga frågor

Försvarsutskottets betänkande

2008/09:FöU8 Transporter av radioaktivt avfall m.m.

Trafikutskottets utlåtande

2008/09:TU10 Översyn av politiken för transeuropeiska transportnät (TEN-T)

Konstitutionsutskottets betänkande

2008/09:KU22 Förenklad samverkan enligt samtjänstlagen

5 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 17 april

2008/09:464 Ägarkoncentrationen inom kommersiell radio

av *Helene Petersson* i Stockaryd (s)

till kulturminister *Lena Adelsohn Liljeroth* (m)

2008/09:465 Studentinflytande

av *Tone Tingsgård* (s)

till statsrådet *Lars Leijonborg* (fp)

2008/09:466 Dopningslaboratoriets framtid

av *Lars Lilja* (s)

till kulturminister *Lena Adelsohn Liljeroth* (m)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 21 april.

6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 17 april

2008/09:856 Turkiet och EU

av *Yilmaz Kerimo* (s)

till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

2008/09:857 Birtukan Mideksa

av *Carina Hägg* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2008/09:858 Tonnageskatt

av *Lars Tysklind* (fp)

till finansminister Anders Borg (m)

2008/09:859 Rätten till sjukvård

av *Gunvor G Ericson* (mp)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2008/09:860 Arbetare över 65 år

av *Ann-Christin Ahlberg* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2008/09:861 Situationen för unga arbetslösa

av *Gunnar Sandberg* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2008/09:862 Ungdomshemmet på Sunneberg

av *Tommy Ternemar* (s)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2008/09:863 Kvaliteten på apoteken efter avregleringen

av *Eva Flyborg* (fp)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 21 april.

7 § Kammaren åtskildes kl. 12.23.

Förhandlingarna leddes

av andre vice talmannen från sammanträdet början till och med 3 §
anf. 23 (delvis) och

av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
2 § Hänvisning av ärenden till utskott	2
3 § Migration och asylpolitik	2
Socialförsäkringsutskottets betänkande 2008/09:SfU8	2
Anf. 1 MAGDALENA STREIJFFERT (s)	2
Anf. 2 KALLE LARSSON (v)	7
Anf. 3 BODIL CEBALLOS (mp)	11
Anf. 4 MIKAEL CEDERBRATT (m).....	15
Anf. 5 FREDRICK FEDERLEY (c)	18
Anf. 6 KALLE LARSSON (v) replik.....	21
Anf. 7 FREDRICK FEDERLEY (c) replik	22
Anf. 8 KALLE LARSSON (v) replik.....	23
Anf. 9 FREDRICK FEDERLEY (c) replik	23
Anf. 10 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik	24
Anf. 11 FREDRICK FEDERLEY (c) replik	25
Anf. 12 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik	25
Anf. 13 FREDRICK FEDERLEY (c) replik	26
Anf. 14 BODIL CEBALLOS (mp) replik	26
Anf. 15 FREDRICK FEDERLEY (c) replik	27
Anf. 16 BODIL CEBALLOS (mp) replik	27
Anf. 17 FREDRICK FEDERLEY (c) replik	28
Anf. 18 ULF NILSSON (fp).....	28
Anf. 19 KALLE LARSSON (v) replik.....	31
Anf. 20 ULF NILSSON (fp) replik	32
Anf. 21 KALLE LARSSON (v) replik.....	32
Anf. 22 ULF NILSSON (fp) replik	33
Anf. 23 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik	33
Anf. 24 ULF NILSSON (fp) replik	34
Anf. 25 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik	34
Anf. 26 ULF NILSSON (fp) replik	35
Anf. 27 BODIL CEBALLOS (mp) replik	36
Anf. 28 ULF NILSSON (fp) replik	36
Anf. 29 BODIL CEBALLOS (mp) replik	37
Anf. 30 ULF NILSSON (fp) replik	37
Anf. 31 LARS GUSTAFSSON (kd)	38
Anf. 32 KALLE LARSSON (v) replik.....	40
Anf. 33 LARS GUSTAFSSON (kd) replik	41
Anf. 34 KALLE LARSSON (v) replik.....	41
Anf. 35 LARS GUSTAFSSON (kd) replik	42
Anf. 36 BODIL CEBALLOS (mp) replik	42
Anf. 37 LARS GUSTAFSSON (kd) replik	43
Anf. 38 BODIL CEBALLOS (mp) replik	43
Anf. 39 LARS GUSTAFSSON (kd) replik	43
Anf. 40 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	44
Anf. 41 KALLE LARSSON (v) replik.....	48
Anf. 42 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik	48

Anf. 43 KALLE LARSSON (v) replik	49
Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik	50
Anf. 45 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik	50
Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik	51
Anf. 47 MAGDALENA STREIJFFERT (s) replik	52
Anf. 48 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik	52
Anf. 49 BODIL CEBALLOS (mp) replik	53
Anf. 50 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik	53
Anf. 51 BODIL CEBALLOS (mp) replik	54
Anf. 52 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m) replik	55
Anf. 53 INGER RENÉ (m)	55
(Beslut skulle fattas den 22 april.)	56
4 § Bordläggning	57
5 § Anmälan om interpellationer	57
6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	58
7 § Kammaren åtskildes kl. 12.23.	58